Porin Kirkkosanomat
8/2009

Pyhäinpäivänä sytytetään kynttilöitä, sivu 10. Uudet puhelinnumerot käytössä, sivu 11.

Näkyvä ja näkymätön

MUKANA MESSUSSA

Pyhäinpäivänä ja kaikkina muina pyhäpäivinä kirkonkellot kutsuvat jumalanpalvelukseen. Sana ja ehtoollinen pysyvät keskuksena, vaikka messut ovat erilaisia. Sivut 6–7

© KIRKKO PORISSA

Tietotekniikkaa eläkeikäisille, sivu 3. Paavali ja Beethoven -sarja alkaa, sivu 5.

21.10.2009

Jumalanpalvelus

Kristillisen kirkon elämässä viikon ensimmäisen päivän, sunnuntain, kokoontuminen oli jo ensimmäisten seurakuntien elämässä keskeinen tapahtuma.

Messun on sanottu olevan seurakuntaelämän keskus. Sisällön puolesta näin on edelleen. Jumala kohtaa ihmisen erityisellä tavalla sanassa ja sakramenteissa, siis messun keskeisissä kohdissa. Sana ja ehtoollisen sakramentti ovat messun luovuttamatonta ainesta. Sen sijaan messun muoto voi erityisesti luterilaisessa kirkossa vaihdella monellakin tavalla. Suomessakin on käytössä kaavaltaan, liturgialtaan tai musiikiltaan erilaisia messuja, mutta keskuksena ovat Sana ja ehtoollisen sakramentti.

Aika ajoin, myös tänä syksynä, messun sisällöstä ja muodoista käydään keskustelua, jossa sekä puolustetaan vanhaa että vaaditaan uutta. Keskustelu ja vuorovaikutus ovat hyvä asia onhan messussa kyse sanoman välittymisestä ja välittämisestä ihmisille. On hyvä kuunnella välittyykö sanoma messuun osallistujille.

Kirkollisessa keskustelussa toisinaan mietityttää sellaiset kannanotot, joissa ikään kuin pyhitetään tietyt messun toimittamisen käytännöt. On vaarana, että huomio kiinnittyy muotoihin ja tapoihin paikalla olevien ihmisten sijaan. Oleellista seurakunnan yhteisessä kokoontumisessa on, että sanoma Kristuksessa armollisesta Jumalasta kohtaa läsnäolijat. Messu on ihmisten toimintaa ja vuorovaikutusta, jossa varsinaisena tekijänä on Sanassa ja sakramentissa läsnä oleva Kristus.

Toiminnan näkökulma messun keskeisyyteen herättää paljon kysymyksiä. Onko messu enää seurakuntaelämän keskus tilanteessa, jossa seurakunnallinen toiminta on hyvin laaja-alaista ja muuhun toimintaan tuntuu osallistuvan viikoittain enemmän ihmisiä kuin sunnuntain messuun?

Uskon, että luterilaisessa kirkossa on tullut aika pohtia messun ja muun toiminnan välistä vuorovaikutusta. Mikäli arkitoimintaan osallistuvat kävisivät myös sunnuntain messussa, väkimäärä olisi kokonaan toinen kuin nykyisin.

Tervetuloa messuun!

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

s u o j a t i e

Oma ja yhteinen suru

Meidän tulee kulkea nyt yhdessä. Nämä sanat kuultiin syyskuussa Väinölän kirkossa nuorten suruhartaudessa, joka pidettiin auto-onnettomuudessa kuolleiden nuorten muistoksi.

Järkyttävien tapahtumien jälkeen, jotka koskettavat monia ihmisiä, syntyy usein syvä tarve surra yhdessä. On kuin suru kutsuisi yhteen piiriin ihmisiä, jotka eivät muuten välttämättä ole niin paljoa tekemisissä toistensa kanssa. Syttyy kynttiläitä, kirjoitetaan viestejä, kokoonnutaan yhteen.

Suru voi avata ihmisen mielen kokemaan herkemmin paitsi menetyksen tuskan, myös toisen ihmisen läheisyyden tarpeen, sen voiman, mikä on jaetussa surussa. Sisäinen suojautumisen muuri, heikkouden osoittamisen pelko, voi sulaa pois. Uskaltaudutaan osoittamaan omaa haavoittuneisuutta luottaen, että lähellä on joku, joka ymmärtää, koska hänkin jakaa samankaltaisen tunteen. Yhteisessä surussa saa olla toisten kanssa. Yhteinen suru hoitaa särkynyttä sydäntä. Yhteinen suru voi avata uudenlaisen oven ihmisestä toiseen.

"Kantakaa toistenne taakkoja, niin te toteutatte Kristuksen lain", kehottaa Paavali Galattalaiskirjeessä. Kristuksen laki on rakkauden laki. Usein juuri jaettu kokemus, niin kuin yhteinen suru, saa meidät välittömästi tukemaan toisiamme, kantamaan toinen toistemme taakkoja.

Samassa luvussa Galattalaiskirjeessä Paavali toteaa myös: "Jokaisen on kannettava oma kuormansa". Ihmisen kokemuksissa, myös surussa on aina oma, henkilökohtainen ulottuvuuteensa, yhteisessäkin surussa. Kukaan toinen ei ollut juuri samassa suhteessa kuolleeseen ihmiseen, eikä jaa aivan samoja muistoja tai samaa rakkautta. Kukaan toinen ei sittenkään, parhaasta tahdostaan huolimatta, voi täysin jakaa toisen surua. Vain Jumala tuntee sydämemme kokonaan.

Yhteisessäkin surussa on henkilökohtainen ulottuvuus.

Surun tullessa elämäämme kuljemme hyvin raskaiden ja moninaisten tunteiden kautta. Sellaista pakoreittiä surusta ei löydy, joka ei ajan mittaan johtaisi takaisin surun tielle. Aikanaan surun tie kyllä muuttuu. Maisema muuttuu hieman valoisammaksi, matkareitin varrella kaikki ei enää ole kuollutta, vaan alkaa kasvaa uutta kasvustoa. Surun rinnalle alkaa tulla muitakin kokemuksia, iloisiakin.

Surun tiellä saa voimaa hyvyydestä. Niistä ihmisistä, jotka ilmaisevat halunsa kulkea rinnalla silläkin uhalla, että eivät ehkä aivan osaa oikein ja että joskus heidät hyväksytään matkakumppaneiksi, joskus torjutaan.

Jos on epävarma siitä kuinka toimia, niin surevaa ei varmaankaan loukkaa jos häneltä kysytään: "Mitä toivot minulta? Voisinko auttaa sinua jotenkin, nyt tai myöhemmin?" Lohdutus saa monia muotoja; joskus se on jotain sanottua, joskus se on katse tai kosketus. Usein surevaa kantavimpia asioita ovat teot; valmistettu ruoka, kodin siivous, lasten kanssa ajanviettäminen. Sureva saa lohdutusta siitä, että hän, vaikka kulkee yksin, kulkee yhdessä.

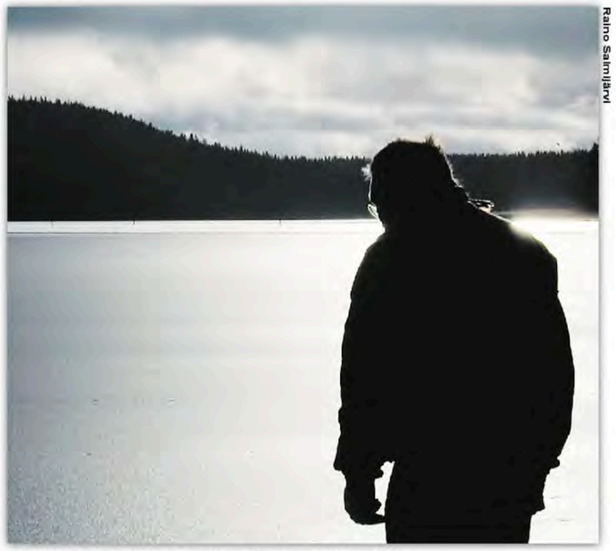

Raino Salmijärvi

Aikanaan surun maisema muuttuu hieman valoisammaksi.

Eeva-Riitta Koivisto
sairaalapastori

Pyhäinpäivää vietetään 31.10. Kirkoissa aiheena Pyhien yhteys.

i k k u n a p e n k k i

Pikarijäkälä

Näin toimiston pöydällä palan jäkälää ja siitä kertovan runon. Luin runon moneen kertaan ja sanat jäivät soimaan mieleeni pitkäksi aikaa.

Pikarijäkälän on kirjoittanut Helvi Juvonen. Hän on luonut sekä kauniita luontorunoja että uskonnollista lyriikkaa. Pikarijäkälän lukevat monet pelkästään herkkänä luonnonkuvauksena ja elämän vertauskuvana. Helvi Juvonen on kuitenkin merkinnyt runonsa alkuun Raamatun kohdan Luukas 17: 21 eli silloisen käännöksen mukaan Jumalan valtakunta on sisällisesti teissä.

Pikarijäkälä ohjaa meitä luonnon maisemaan pois asfalttiviidakosta. Se vie meidät vaeltamaan hiljaisuudessa, hengittämään rauhallisesti ja katsomaan tarkemmin. Saamme myös kumartua katsomaan maailmaa jalkojen tasalta.

Runon jäkälää voi löytää puolukkametsästä kokonaisena mattona, jos kulkee kiireettömästi ja laskee katseen riittävän alas. Liian ahkera marjastaja tai sienestäjä ei löydä metsän aarteita. Hän tahtoo vain saada korinsa täyteen syötävää. Tarmokas lenkkeilijä tallaa jäkälät jalkoihinsa. Hänelle metsä on vain harjoitusalusta.

Mitä kaikkea luonto voi antaa sen ääreen pysähtyvälle? Hetki sateen jälkeen, kun vesi kimaltaa ruohonkorsissa ja jäkälissä. Sinä pidätät henkeä. Ehkä tunnet Luojan käden kosketuksen. Uskossaan heikko aavistaa pyhän läsnäolon. Elämän kolhima näkee, että pienelläkin on paikkansa Jumalan puutarhassa.

Helvi Juvosen runossa sade täyttää jäkälän pienen pikarin. Vesi heijastaa taivasta. Näin pienellä pisaralla on suuri, kaunis tehtävä. Myös ihminen saa olla hauras astia heijastamassa Luojan hyvyyttä. Sekä suurilla puilla että pienillä jäkälillä on tehtävänsä maailmassa.

Pikarijäkälä kertoo arvoista, joita ei nykyaikana suosita. Meiltä vaaditaan kestävyyttä ja lujuutta, jopa kovuutta. Sen sijaan luonnossa on arvokas myös hento heinänkorsi. Myrskyt kääntävät puita käppyröiksi, eivätkä ne aina ole ihmisen silmään kauniita. Mutta taiteilijatpa käyttävätkin materiaaleinaan mielellään luonnon erikoisuuksia. Katso pahkatyötä ja näe jokaisen ihmisen arvo. Me Jumalan puut ja heinänkorret kannamme Kristusta sisällämme.

Raino Salmijärvi

Pirjo Tiira

Porin Kirkkosanomat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja**: Kari Erkkola. **Toimitussihteeri**: Maija-Leena Seppälä.
Toimitusneuvosto: Porin seurakuntien viestinnän neuvottelukunta. **Osoite**: Hallituskatu 9 b, 28100 Pori.
Puhelin: 0400 309 815 **Internet**: www.porievl.fi. **Sähköposti:** tiedotus@porievl.fi **Kustantaja**: KOTIMAA-YHTIÖT PL 279, 00181 Helsinki.
Painatus: Salon lehtitehdas. **Jakelu**: Itella Oyj. Jakeluhuomautukset Itellalle. **Ilmoitusmyynti**: Marita Lyyra, p. 040 729 2119, faksi (014) 616 035. **Yksityistilaus**: 8 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 18.11.2009**

Kansikuva: Raino Salmijärvi

Maija-Leena Seppälä

Länsi-Porin tietotuvalla koneen ääressä Oili Koskinen ja Raili Ropponen. Seisomassa oikealta kerhon ohjaaja Marjo Ojala, Maija-Liisa Riuttakari, Annikki Koskinen ja Seija Salmela.

Vapaaehtoiset pitävät tuvat toiminnassa

Länsi-Porin tietotupa opastaa eläkeikäiset tietokoneen käyttäjiksi. Vapaaehtoiset pyörittävät myös työtupia ja Olotupaa.

Monipuolinen ja arjenläheinen Olotupa on ollut länsiporilaisten kohtamispaikkana 15 vuotta. Olotupa löytyy Vähärauman liikekeskuksesta. Tekstiili- ja kudontatöitä varten on omat työtupansa Länsi-Porin kirkolla. Sarjan täydentää eläkeikäisten tietotupa.

Länsi-Porin seurakunta ymmärsi varttuneemman väen tietotekniikkaopetuksen tarpeellisuuden jo 1990-luvun alkupuolella. Aluksi atk-hiirtä kesytettiin diakoniatyöntekijä Jouni Kivimaan opastuksella, mutta pian saatiin mukaan vapaaehtoisia. Paikkakin on vaihtunut kirkolta Olotuvan kylkeen. Tällä hetkellä alkeisopetusta annetaan eläkeläisille tarpeen mukaan, jatkokurssi kokoontuu atk-kerhona tiistaisin.

— Kaikki eivät rohkene mennä tietokonekursseille, vaikka niitä ikääntyvillekin tarjotaan, on **Onni-Juhani Honkasalo** huomannut. Siksi hän on ottanut tietotuvalla toimintatavakseen yksilöohjauksen.

— Voi tulla tutustumaan, mikä vehje tietokone on. Sitä voi käyttää ikäihmisille suunnattujen palveluiden käyttöön ja mm. kuvapuheluihin kaukaisten omaisten kanssa.

Yksilöohjauksen vuoksi ei varsinaista kokoontumisaikaa ole, tietotuvalle pääsee, kun soittaa Onni-Juhani Honkasalolle ja sopii ajan. Puhelin 040 7733 182.

Ohjaus on joko yhdelle tai kaksittain esimerkiksi pariskunnille. Tietoliikenne onnistuu, vaikka kotona ei konetta olisikaan. Internetin kautta hoidettavia asioita voi hoitaa ohjaajan tuella tietotuvalla.

Jatko-opintoja atk-kerhosta

Tietokoneen salat on helpointa oppia yksin tai kaksin, mutta lisäperehtyminen on hauskempaa ryhmässä.

Tähän saa vahvistusta, kun poikkeaa atk-kerhoon Länsi-Porin tietotuvalle. Käsilaukuista kaivetaan muistitikkuja. Koska kokoontuminen on vasta toinen kesätauon jälkeen, on mieliin palautettavaa tavallista enemmän.

— Pitäisi tehdä koko ajan, jotta pysyisi mielessä, tuumaa **Maija-Liisa Riuttakari**.

— Äkkiä unohtuu, mutta äkkiä palautuu, lohduttaa kerhon vapaaehtoisohjaaja **Marjo Ojala**.

Kerhossa on tultu ystäviksi, kuulumisia vaihdetaan ja keskustelu kulkee paljon muunkin kuin bittien ympärillä.

— Toistemme vaivat ja lastenlasten kuulumiset tiedetään, ja joskus unohdutaan kahville, määrittelee iloinen joukko.

— Pankkeja ei ole enää missään ja kamalan kallistakin olisi mennä pankkiin laskujaan makselemaan. Hyvä, että osataan koneen kautta laskuja maksaa, kiittelevät kerholaiset.

— Yölläkin tulee oltua koneella, jos uni ei tule, joku toteaa. Ja taas naurattaa.

Internetin ja sähköpostin käytön ohella Marjo Ojala on tutustuttanut kerholaisensa Word- ja Excel-ohjelmiin. Jouluksi ja pääsiäiseksi tehdään kortteja tietokoneen avulla. Marjo vakuuttaa kerholaisten olevan toisinaan vähintäänkin yhtä nokkelia kuin hän itse. Toinen toista autetaan.

Oili Koskinen kirjoittaa muistelmia suvulleen. Kuvien skannauskin on hallinnassa. Läheiset saavat omaan elämäänsä liittyviä kirjoituksia syntymäpäivälahjoiksi.

— Ryhmään on mukava tulla. Aivovoimisteluakin tässä tulee sen verran, että toivottavasti torjuu dementiaakin, totaa **Raili Ropponen**.

— Oletteko olleet keskustelupalstoilla? Niistä en tiedä mitään, hoksaa joku. Taas tulee uutta opittavaa. Aika näyttää, innostutaanko keskustelupalstoista.

Maija-Leena Seppälä

Olotuvan 15-vuotisjuhlapäivä 9.11.
Klo 10–13 kahvia ja onnitteluja
*Klo 13–14 laulutuokio * Klo 14–17 runohetki, ohjelmatuokioita.
Kahvitarjoilu klo 17 saakka.

Olotuvan 15-vuotisjuhlakonsertti Länsi-Porin kirkolla Ma 9.11. klo 18, laulava pianovirtuoosi **Hillel Tokazier**, mm. juutalaista musiikkia. Vapaa pääsy

Olotuvan putiikki myy diakoniatyön hyväksi työtuvilla tehtyjä käsitöitä, poppanaliinoja, mattoja ym. Myös Reilun kaupan tuotteita Olotuvan aukioloaikoina ma–pe 10–14, p. 0447 309 656. Osoite Ojurintie 2.

h y v ä k y s y m y s

Pitikö Keski-Porin kirkkopuistoa harventaa?

Keski-Porin kirkkopuistosta katkaistujen puiden sisustasta ei juuri tervettä osaa löytynyt. Näkymä kirkolle muuttui hyvästä syystä.

Keski-Porin kirkkopuiston maisema muuttui pari viikkoa sitten, kun puistosta kaadettiin huonokuntoisia puita. Puuston kuntokartoituksessa oli lahoja puita löytynyt erityisen paljon Yrjönkadun puolelta.

Raino Salmijärvi

Vapaaehtoisia löytyi Porin Päivän markkinoilla.

Vapaaehtoistyön nettikanava hyvin liikkeelle

Vapaaehtoistyön Suurella Sydämellä –nettisivusto on saanut Porissa hyvän vastaanoton. Suurella Sydämellä on valtakunnallinen netissä oleva vapaaehtoisen auttamisen kanava. Porilaisten sivut avautuivat 26. syyskuuta.

— Suurella sydämellä sivusto on lähtenyt hyvin käyntiin. Vapaaehtoisia on tullut netin kautta noin 20 henkilöä. Odotuksemme on realistinen 2-3 vapaaehtoista/viikko. Tämä ilmoittautumistahti on ollut myös muissa kaupungeissa.

Ensimmäiset vapaaehtoiset ovat olleet jo tehtävissään. Uusia "työpaikkoja" on listattu mukavasti. Diakoniatyössä olemme toiveikkaita, että Suurella sydämellä sivustot tulee porilaisille tutuiksi ja madaltaa kynnystä lähteä mukaan vapaaehtoistoimintaan, sanoo diakoniasihteeri **Ulla Kallio**.

Suurella Sydämellä tarjoaa ajanmukaisen väylän lähimmäisenrakkauteen perustuvalle auttamiselle. Verkkosivuilta www.suurellasydamella.fi voi etsiä vapaaehtoistyöpaikkoja ja ilmoittautua vapaaehtoispankkiin.

Arkkipiispan valitsee 1236 valitsijaa

Luterilaisen kirkon arkkipiispan valitsee kaikkiaan 1236 valitsijaa ensi keväänä. Arkkipiispan vaalissa äänioikeus on Turun arkkihiippakunnan papeilla ja lehtoreilla sekä hiippakuntavaltuuston ja seurakuntien maallikkovalitsijoilla. Maallikkovalitsijoita on yhtä monta kuin äänioikeutettuja pappeja ja lehtoreita eli 429 kumpiakin.

Maallikkovalitsijoiden määrä on laskettu seurakunnittain seurakuntien väkiluvun perusteella. Sen mukaan Porissa nimetään seurakunnittain 47 valitsijaa, Ahlaisista ja Reposaarelta kummastakin kaksi, Pihlavasta viisi, Länsi-Porista 10 sekä Keski-Porista ja Porin Teljästä molemmista 14 valitsijaa.

Lisäksi äänivaltaisia ovat kirkolliskokoukseen valitut pappis- ja maallikkoedustajat sekä muiden hiippakuntien hiippakuntavaltuustojen ja tuomiokapitulien jäsenet.

Arkkipiispan vaalipäivät ovat torstai 18.2. ja tarvittaessa 11.3.2010, mikäli kukaan ehdokkaista ei saa ensimmäisellä vaalikierroksella yli puolta annetuista äänistä. Uusi arkkipiispa aloittaa tehtävässään kesäkuun alussa vuonna 2010. Nykyinen arkkipiispa Jukka Paarma siirtyy eläkkeelle.

Henkilövaihdoksia kirkkovaltuustossa

Porin seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston jäsenet edustavat paikallisseurakuntaansa, joten sisäinen muuttokin Porissa tuo henkilövaihdoksia. Länsi-Porin kirkkovaltuutetuiksi tulevat uusina **Pekka Hammais Jaana Kujansuun** tilalle ja **Reino Salonen** edesmenneen **Jukka Willmanin** tilalle. Pihlavasta tulee valtuustotyöskentelyyn **Arja-Leena Rouvali Marja Kaanaan** tilalle.

Diakonialaitos 60 vuotta

Länsi-Suomen Diakonialaitoksen juhlavuotta on syksyn mittaan vietetty mm. henkilöstölle suunnatuissa tilaisuuksissa ja avoimien ovien päivissä.

Vielä on jäljellä kaikille avoin juhlapäivä sunnuntaina 22. marraskuuta. Klo 11 jumalanpalveluksessa Diakonialaitoksen Martintalossa saarnaa arkkipiispa **Jukka Paarma**. Pihlaja-salissa on tarjolla lounas, jonka jälkeen klo 13 vietetään vuoden pääjuhlaa Martintalossa. Juhlapuheen pitää Helsingin diakonissalaitoksen johtaja, sosiaalineuvos **Antti Lemmetyinen**.

Juhlaviikonvaihde alkaa jo lauantai-iltana 21.11. klo 18 konsertilla, jossa esiintyvät panhuilisti **Stefan Stanciu** ja kitaristi **Patrick Vena**.

KOKO PERHEEN
Omegat
3-6-7-9
NYT KAIKKI RASVAHAPOT SAMASTA KAPSELISTA!
"Suosittelen!"

Koko kehon hyvinvointiin:
- erittäin hyvä sydämelle ja verenkierrolle
- hyvä vaikutus ihoon ja niveliin
- suojaa soluja härskiintymiseltä
- tärkeä aivotoiminnalle
- hoitaa herkkiä limakalvoja

Monipuolisin öljykoostumus:
Kala-, helokki-, tyrni-, pellavansiemen- ja herukansiemenöljyä

OTA MONIPUOLINEN Omegat – JA VOI HYVIN!

Via Naturale
tie uuteen elämään
www.vianaturale.fi

Myynnissä Petri Liljan esikoisrunokokoelma
"Rantojen luona"

Rantojen luona
Petri Lilja

Saatavana hyvin varustetuista kirjakaupoista, kustantajalta (www.mediapinta.fi) tai kirjailijalta
puh. 040 596 5872

HAUTAKIVET
YM. KIVIALAN TYÖT
SUORAAN KIVIVEISTÄMÖLTÄ KYLÄSAARESTA
AK-KIVI
Kivivelstämöntie 39, 28760 PORI
p. (02) 6486075 0400-533296

LAHTISEN ☎ (02) 633 9339
PIKAPESU
Gallen-Kallelank. 13 Pori
• Kemialliset pesut
• Mattopesut
AVOINNA: ma-pe 9.30-17

ILMOITUSMYYNTI
Marita Lyyra
(014) 641 481
marita.lyyra@kotimaa.fi

TULOSSA ENSI-ILTAAN 5.12.2009
Nootti
Musiikillinen veijaritarina kun Kekkonen palmuun kiipesi ja siitä heti nootin sai!
Salaliittoja, pettämistä, nuoleskelua, valtataistelua -vai aitoa asioiden hoitoa?
Pääroolissa JUKKA JUOLAHTI
www.pori.fi/teatteri
Porin Teatteri Liput (02) 6344 840

HEIKKILÄN HAUTAUSTOIMISTO
Urpo Karihaara Ky
PORI ETELÄPUISTO 13
puh. (02) 633 2125
ja (02) 633 2699
Päivystys myös
puh. 050 512 1905
(02) 641 7424

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kaikkialle.
Muistotilaisuudet, sidontatyöt.
Puh. (02) 635 1160
as. (02) 635 3583
Vesa Viitala 050-569 3653
Hautaustoimisto
ANJA VIITALA OY
Uusikoivistontie 40, PORI

Karhu apteekki
Karhu Apteekki palvelee Sinua Porin Prismassa
Meiltä saat reseptilääkkeet ja itsehoitotuotteet kätevästi kauppareissun yhteydessä.
Laadukasta apteekkikosmetiikkaa, kosmetologimme auttaa Sinua tuotteiden valinnassa.
Palvelemme ma-pe 9-20 la 9-17
Autamme Sinua voimaan hyvin!
Itäkeskuksenkaari 6, Prisma • p. (02) 631 2800 • www.karhuapteekki.fi

DIAKONIALAITOKSEN
HAUTAUSPALVELU
Porissa, Eteläpuisto 10, puh. 632 7011
Ulvila, Lauttaranta 5, puh. 538 9090
Luvia, puh. 558 1364
Noormarkun Hautaustoimisto puh. 044 705 2279
Päivystys 044 705 2274
• KAIKKEA HAUTAUSALALTA •
www.pdl.fi

Soitto riittää... ja juhlat ovat osaavissa käsissä!
Porin juhlapalvelu
(02) 637 6277
040 747 8269
Lehtonen puh. (iltaisin) (02) 637 0989

LUOTETTAVAA, AMMATTITAITOISTA HAUTAUSPALVELUA
Rantasen HAUTAUSTOIMISTO
Heinonen Group Oy
Itäpuisto 12, 28100 Pori
Puh. (02) 633 2707
Liikeajan jälkeen
0500 591 102

Kirkkokonsertteja

Arno Hartmann 25.10. Keski-Porin kirkossa.

Lähiviikkoina on kirkkokonsertteja Keski-Porin, Länsi-Porin ja Teljän kirkoissa.

Keski-Porin kirkon iltamusiikkien sarjassa esiintyy su 25.10. klo 18 urkutaiteilija **Arno Hartmann** Saksasta. Hän soittaa mm. J.S. Bachin erään laajamuotoisimmista urkuteoksista, säkenöivän Toccatan ja Fuugan F-duuri. Naji Hakimilta kuullaan 2006 valmistunut gregoriaanisiin teemoihin pohjautuva teos Esquisses Grégoriennes. Konsertin muita säveltäjänimiä ovat César Franck ja Joseph Guy Ropartz.

Tällä hetkellä Hartmann toimii Saksan Bochumissa johtaen kolmea eri festivaalia: Bochumin ja Ruhrin urkufestivaaleja sekä Bochumin Bach-festivaalia. Vapaa pääsy, ohjelma 7 euroa.

Marraskuun iltamusiikki on vaihtunut sunnuntailta lauantaille. Keski-Porin kirkossa kuullaan la 21.11. klo 18 kuorokonsertti, jossa esiintyvät Brahe Djäknar, Florakören ja Akademiska Orkestern johtajanaan Ulf Langbacka.

•••

Mieskuoro Laulun Ystävät konsertoi sunnuntaina 15.11. Keski-Porin kirkossa klo 18. Mukana ovat myös urkuri **Kari Vuola** ja Cygnauksen musiikkiluokkien kuoro **Synkooppi**. Konsertin johtaa Laulun Ystävien taiteellinen johtaja **Teemu Honkanen**.

Konsertin otsikko "De profundis" on lainattu konsertin runkona kuultavista Arvo Pärtin, Einojuhani Rautavaaran ja Leevi Madetojan samannimisistä teoksista. Kirkkovuoden päätöksen ja tuomiopäivän tunnelmissa liikkuvan konsertin pääteoksena on mahtipontinen Väinö Haapalaisen Oi Kaanaanmaa lapsija mieskuoroille sekä uruille. Kari Vuola soittaa soolonumeroina Toivo Kuulaa, Aulis Sallista ja Sulo Salosta. Vapaa pääsy, ohjelma 10 euroa.

•••

Laulava pianovirtuoosi Hillel Tokazier konsertoi Länsi-Porin kirkossa ma 9.11. klo 18. Hän ammentaa musiikkinsa materiaalin osin omista suomenjuutalaisista juuristaan eli vanhoista synagogalauluista, joita hän lapsuudessaan lauloi isoisänsä ja isänsä kanssa. Vanha Itä-Euroopan juutalainen pelimanniperinne eli klezmer on vahvasti mukana.

Hillel Tokazier on kolmannen polven suomalainen. Hän asui Israelissa 1970-luvulla ja aloitti Suomeen palattuaan työt kokopäiväisenä muusikkona ja säveltäjänä. Hän säveltänyt iskelmä- ja pop-musiikkia mm. Marionille ja Tapani Kansalle. Konserttiin on vapaa pääsy.

•••

Georg Friedrich Händelin juhlavuoden kunniaksi on Teljän kirkossa adventtisunnuntaina 29.11. klo 16 Händel-konsertti. Järjestäjänä on Satakunnan Soitannollinen Seura ry. Konsertin juontaa toimittaja Risto Nordell. Väliaikatarjoilukin on Händelin ajan hengessä. Ohjelma 12 euroa sisältää väliaikatarjoilun.

Husqvarna VIKING SINGER
Todella edullinen! 420,-
Hintaluokkansa paras!
Testivoittaja (työtehoseura 12/06)
Tyylikäs Emerald
Mm.
• Laaja ommelvalikoima
• Yksivaiheinen napinläpi
• Kiinteä langoitin
• Ruotsalaista suunnittelua
SINGER 175,-
T:mi Tuula Juntunen

SuomalainenKlubi SvenskaKlubben
Kauniit juhlat Klubilla
Häät ‡ Syntymäpäivät ‡ Kastejuhlat
Muistotilaisuudet ‡ Rippijuhlat
PORIN SUOMALAINEN KLUBI – SVENSKA KLUBBEN
puh. 02 634 0200 www.suomalainenklubi.net

Rukoushuoneella sukupolvenvaihdos

© KIRKKO PORISSA

Perhekerho on Lyttylän rukoushuoneella suosituin toimintamuoto. Yksittäisistä tilaisuuksista Kauneimmat joululaulut saa väen liikkeelle. Runsasta osanottoa odotetaan myös rukoushuoneen 75-vuotisjuhlaan 25. lokakuuta.

Raino Salmijärvi
Perhekerho kokoaa Lyttylän rukoushuoneen salin täyteen joka toinen keskiviikko.

Aikoinaan lyttyläläiset rakensivat oman rukoushuoneen, kun matka kaupunkiin oli pitkä ja hankala. Rukoushuone valmistui 1934 kolmen vuoden urakan jälkeen.

Alkuaikoina papit kulkivat Lyttylään polkupyörillä kuoppaista hiekkatietä tai soutivat veneellä Pihlavanlahden yli. Jumalanpalveluksissa väkeä riitti, nuorisokin sopi jo lauantai-illan tansseissa, että tavataan aamulla rukoushuoneella.

Kaksikymmentä ensimmäistä vuotta toiminta oli hyvin vireää, sitten alkoi hiljentyä. Porin seurakuntien omistukseen rukoushuone tuli 1959.

Rukoushuoneen säännöissä mainitaan, että jumalanpalvelus pidetään kerran kuukaudessa. Alkamisajankohta on vaihtunut klo 12.30:een, mutta edelleen säännöstä pidetään kiinni.

— Kovin vilkasta ei jumalanpalveluselämä tällä hetkellä ole, toteaa Lyttylän ja Toukarin piirineuvoston puheenjohtaja **Elina Rintala**.

— Monipuolisella toiminnalla saadaan eri ikäistä väkeä liikkeelle. Yksittäiset tapahtumat voivat vetää väkeä.

Lyttylän rukoushuoneen toiminnassa on koettu sukupolvenvaihdos. Perhekerho kerää lapsia ja perheitä Lyttylästä ja Toukarilta, päiväkerhoonkin on riittänyt lapsia. Raamattupiiriä kokeillaan tänä syksynä uutena toimintamuotona. Se perustettiin toiminnan lopettaneen lähetyspiirin tilalle. Marraskuussa järjestetään isien ja poikien yhteinen pizzailta, ja askarteluillassa valmistetaan joulukortteja. Joulukuussa rukoushuone täyttyy Kauneimmat joululaulut -tilaisuudessa.

Ainakin sataa ihmistä odotetaan metsäkirkkoon toisaalle Lyttylään. Oma tiedote Lyttylän ja Toukarin tapahtumista jaetaan alueen talouksiin toimikausien aluksi. Elina Rintala toivoo, että tiedotetta seurataan. Hän muistuttaa myös, että rukoushuone on hyvä paikka perhejuhlienkin järjestämiseen.

Naisnäkökulmaa piirineuvostossa

Lyttylästä on tehty myös suosittuja kirkkovaelluksia.

— Kirkkovaelluksille Lyttylästä Ahlaisiin on päässyt mukaan, mutta viime keväänä olin mukana, kun vaellettiin Preiviiksitä Pihlavaan, kertoo Elina Rintala. Kirkkovaellus oli sadepäivästä huolimatta hieno kokemus. Siinä kiireinen perheenäitikin pääsi rauhoittumaan.

Perheen ja vuorotyön pyörityksestä huolimatta hän on hoitanut piirineuvoston puheenjohtajuutta jo vuodesta 2002. Hänen lisäkseen piirineuvostossa tuovat naisnäkökulmaa **Maarit Laakkonen** ja **Minna Sippola**. Keski-Porin seurakuntaneuvostoa edustaa **Raino Vasama**. Lisäksi toimintaa suunnittelevassa ja toteuttavassa ryhmässä on Keski-Porin työntekijöitä.

Kysymys hallintohenkilön roolista naurattaa puheenjohtajaa.

— Kyllä nyrkit savessa tehdään itse.

Maija-Leena Seppälä

Juhlajumalanpalvelus Lyttylän rukoushuoneella 25.10. klo 12.30. Juhlakahvit, arpoja lähetystyön hyväksi.

Paavali ja Beethoven

Paavali Jumppanen soittaa kahdeksassa konsertissa kaikki Beethovenin pianosonaatit.

Paavali ja Beethoven on pianisti Paavali Jumppasen konserttisarja, jossa kuullaan Ludwig van Beethovenin 32 pianosonaattia. Konsertit ovat Porin Teljän kirkossa aikavälillä 30.10.2009 – 18.3.2011.

Ensimmäisen konsertin Paavali Jumppanen pitää pyhäinpäivän aattona, perjantaina 30.10. Hän aloittaa soittamalla "Sonaatti nro 1 f-molli op. 2 nro 1". Sarja ei kuitenkaan perustu pelkästään järjestysnumeroille, vaan ensimmäisessä konsertissa kuullaan lisäksi mm. "Sonaatti nro 20 G-duuri op. 49 nro 2". Ohjelman kesto on noin 1 ½ tuntia. Konsertissa on väliaika

Paavali Jumppanen nousi julkisuuteen 20-vuotiaana lupauksena, kun hän voitti Maj Lind -pianokilpailun vuonna 1994. Hän on monipuolinen muusikko, joka on yhtä kotonaan niin solistitehtävissä kuin kamarimusiikinkin parissa. Vanhojen mestareiden lisäksi häntä kiinnostaa uuden musiikin esittäminen ja yhteistyö nykysäveltäjien kanssa.

Beethovenin pianokonsertot hän on esittänyt kaudella 2004–05 Kuopion kaupunginorkesterin solistina. Beethovenin pianosonaatit hän on soittanut konserttisarjana vuosina 2007 ja 2008 Savonlinnassa, Kuopiossa ja Kauniaisissa sekä Bostonissa Yhdysvalloissa. Vuosina 2009–2011 konserttisarja tulee Porin ohella Turkuun ja Lohjalle.

Uudistaja Beethoven

Ludwig van Beethoven eli vuosina 1770–1827. Asteittaisesta kuuroutumisestaan huolimatta hän kykeni

Paavali Jumppanen aloittaa Beethoven-sarjansa 30. lokakuuta.

säveltämään elämänsä loppuun asti. Hänen laajaan tuotantoonsa kuuluu mm. yhdeksän sinfoniaa, viisi pianokonserttoa, 32 pianosonaattia, 17 jousikvartettoa, kaksi messua sekä ooppera Fidelio.

— Hän oli uudistaja, jonka merkitys kaikelle häntä seuranneelle musiikille on ollut valtaisaa. Beethovenin musiikin välitön tunnevoima on tehnyt hänestä yleisöjen suuresti rakastaman sankarin, kuvailee Paavali Jumppanen säveltäjämestaria.

Beethovenin pianosonaatteja

Porin Teljän kirkossa perjantaisin klo 19.

30.10.2009
27.11.2009
5.2.2010
16.4.2010
17.9.2010
12.11.2010
14.1.2011
18.3.2011

Ohjelma 10 euroa.

Englanninkielisiä hartaushetkiä

Meditation and Prayer. Holy texts and prayers to All Saints Day Saturday 31.10 at 6.00 pm in Käppärä little chapel, going on later every second Tuesday in the same time, pastor **Hannu Salonoja**.

Vuorineuvos ja vaikeat valinnat

Porin Teljän kirkossa pohditaan elämän oikeaa ja väärää. Tilaisuudet alkoivat **John Vikströmin** vierailulla lokakuun puolivälissä ja jatkoa saadaan sunnuntaina 15. marraskuuta. Kello 17 alkavassa illassa puhuu vuorineuvos **Simo Palokangas** yritysjohtajan vaikeista valinnoista. Musiikista vastaa laulaja **Hanna Ekola**. Järjestäjien puolesta mukana ovat **Heikki Mäki-Pesola, Jarkko Willman** ja **Taina Saine**. Tilaisuus kestää noin 1 ½ tuntia.

Sarja jatkuu kevätkaudella, yhteensä on luvassa seitsemän tilaisuutta. Luentosarjan järjestävät Teljän seurakunta ja Suomen Raamattuopisto.

Hanna Ekola 15.11. Teljän kirkossa.

Hannes Tiira tv kakkosella

Porilainen tietokirjailija, pastori Hannes Tiira on mukana TV2:n Inhimillinen tekijä -ohjelmassa. Ohjelma lähetetään sunnuntaina 25.10. klo 21 ja uusintana torstaina 29.10. klo 18. Ensimmäisen lähetyksen jälkeen se on myös YLE Areenassa: yle.fi/areena. Haastateltavina on kolme näkövammaista.

Naisen vuodenajoista

Naisten kahvila kokoontuu su 25.10. klo 15 Porin seurakuntakeskuksessa. Naisen vuodenajoista alustaa kouluttaja, terapeutti **Helka Silventoinen**. Noormarkun martat keittävät kahvit.

Marraskuussa kahvilavieraana on rovasti **Riitta Laakio**. Paikkana on Rantakartano, Isojoenrannantie 58. Joulukuussa Naisten kahvila on 20.12. klo 18 kauneimpien joululaulujen äärellä seurakuntakeskuksessa.

Terveiset Martnasta

Ystävyysseurakuntailtaa vietetään pe 6.11. klo 18 Porin seurakuntakeskuksessa. Virossa työskentelevä **Kari Tynkkynen** kertoo Viron Martnasta, joka on Keski-Porin ystävyysseurakunta. **Monika Helme** laulaa, kahvitarjoilu, arpajaiset

Raino Salmijärvi

1

Raino Salmijärvi

2

Maija-Leena Seppälä

3

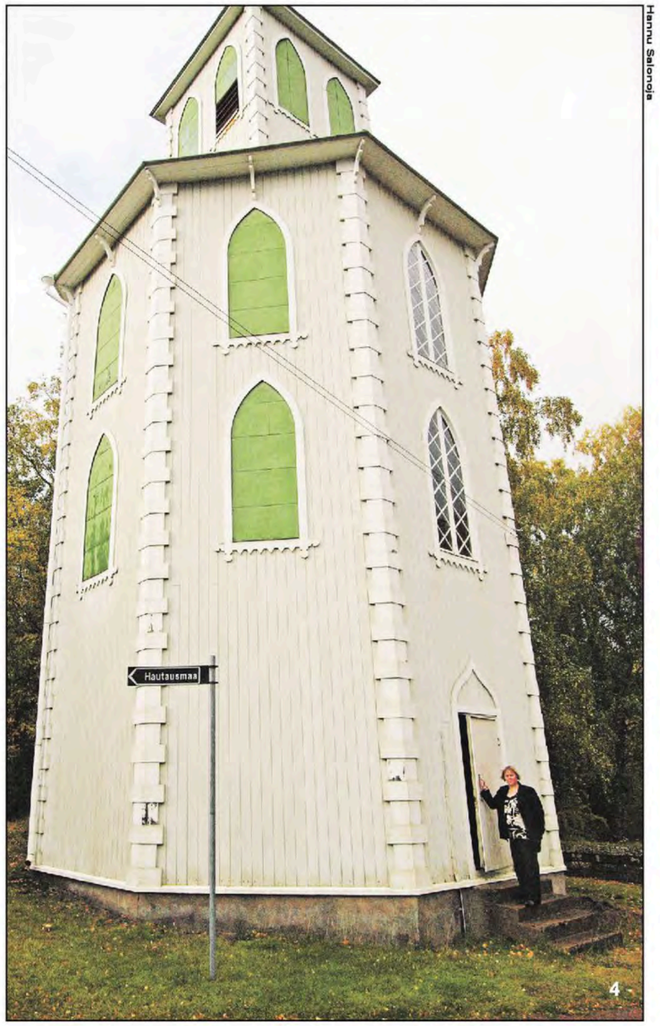

Hannu Salonoja

4

Hannu Salonoja

5

Mikä messu?

Messu eli ehtoollisjumalanpalvelus on seurakunnan elämän ja toiminnan keskus. Messussa on neljä osaa: johdanto, sana, ehtoollinen ja päätös.

Sanajumalanpalvelus on jumalanpalvelus, josta ehtoollisosa jää pois.

Perhemessulle on oma kaavansa.

Liturgia on kreikankielen sana, joka tarkoittaa samaa kuin jumalanpalvelus. Liturgia tarkoittaa kreikaksi kansan työtä ja työtä kansan hyväksi. Liturgiassa seurakuntalaiset palvelevat Jumalaa ja Jumala seurakuntalaisia.

Selebrantti on messua johtava pappi.

Aina on hyvä syy lähteä kirkkoon

Jokainen syy lähteä jumalanpalveluksen on hyvä. Tässä joitakin esimerkkejä.

- Ihana laulaa virsiä.
- Virsien sanoitukset ovat hienoa runoutta.
- Raamatun ikiaikainen teksti.
- Kuulutuksemme luetaan kirkossa.
- Seurakunta rukoilee juuri kastetun vauvani puolesta.
- Tuffa halusi kirkkoon.
- Täällä näkee muita ihmisiä.
- Kirkkokahvilla saa hyvää pullaa.
- Saarna herättää ajatuksia.
- Haluan istua hetken rauhassa.
- Nautin vuoropuhelusta, joka syntyy liturgin kanssa.
- En väsy katselemasta alttaritaulua.
- Tästä saa merkinnän rippikoulukorttiin.
- Naapuri pyysi mukaan.
- Kirkkoarkkitehtuuri kiinnostaa minua.
- Tunnen Jumalan läsnäolon.
- Haluan selvittää ajatuksiani.

1. Silja Maaria Kavasto toivoo saarnan linkittyvän arkielämään.
2. Liturgia on vuoropuhelua, kuvailee Samu Repo.
3. Jouni Maunula soittaa jumalanpalveluksessa urkujen lisäksi pianoa.

4-5. Marianne Ristikallio kertoo Reposaaren kirkonkelloilla jumalanpalveluksen ja pyhän alkamisesta. Myös sanomakellot soivat saarella.

Jumalanpalveluksessa pysyvää ja vaihtuvaa

© KIRKKO PORISSA

Juhla ei synny ilman valmistelua. Jumalanpalveluskaan ei ala alkuvirrestä, vaan sitä edeltää monenlainen valmistautuminen.

Porin kirkoissa on joka pyhäpäivä vähintään kuusi jumalanpalvelusta eli yksi joka seurakunnan pääkirkossa. Yleensä mahdollisuuksia kirkossakäyntiin on enemmän: Ruosniemen kirkossa jumalanpalvelus on aina sunnuntaisin klo 12. Vaihtoehdon kirkkoveraalle tarjoavat myös kerran kuukaudessa pidettävät jumalanpalvelukset mm. Lattomerellä, Preiviikissa, Kyläsaaressa, Mäntyluodossa, Väinölässä, Lyttylässä ja Pormestarinluodossa. Vaihtoehtoisia kirkonmenoja ovat mm. Tuomasmessu, kansanlaulukirkko, vauvakirkko ja tenavakirkko. Erityyppisten jumalanpalvelusten rakenteessa on samoja elementtejä. Messussa ne toteutuvat kaikista monipuolisimmin. Myös kirkkosali pitää omaa puhettaan: kynttilät, kukat, liturgiset vaatteet ja värit valmistavat juhlaan.

Liturgia on vuoropuhelu

— Seurakuntalaiset voivat osallistua jumalanpalveluksiin paitsi tulemalla kirkkoon myös esimerkiksi sananlukijoina, esirukoilijoina ja ehtoollisen avustajina. Pappi johtaa messussa ehtoollisliturgian ja yleensä saarnaa, kertoo pastori **Samu Repo** Länsi-Porin seurakunnasta.

Hän toimittaa ensi sunnuntaina 25. lokakuuta liturgian Länsi-Porin kirkossa. Länsi-Porissa on käytäntönä, että sama pappi sekä saarnaa että toimittaa liturgian.

— Messussa kuljemme kirkkovuoden mukaan. Kirkkovuosi jakautuu kolmen suuren juhlan joulun, pääsiäisen ja helluntain mukaan. Nyt elämme helluntain jälkeistä aikaa, jonka liturgisena värinä on vihreä. Vihreä kuvaa toivoa ja iankaikkista elämää sekä elämää ja arkea. Raamatun teksteissä on nyt aiheena "Jeesuksen lähettiläät". Nämä tekstit kertovat kristityn toimivan tässä maailmassa Vapahtajan lähettiläinä eli Kristuksena toisille ihmisille.

— Liturgia on vuoropuhelua Jumalan ja seurakuntalaisen välillä. Itse toimin messussa selebranttina eli messua johtavana pappina. Selebrantin tehtäviin kuuluu alku- ja loppusiunaus, päivänrukous ja ehtoollisliturgia. Selebrantti voi myös saarnata. Näin messusta muodostuu selkeämpi kokonaisuus, jossa eri jumalanpalveluksen osat jäsentyvät paremmin toisiinsa. Messussa vuorolaulu ja rukous ovat jatkuvaa keskustelua Jumalan ja ihmisten välillä.

Kirkkovuoden aika näkyy vihreästä alttarivaatteesta ja vihreästä stolasta ja messukasukasta, jotka minulla on päälläni. Liturgisen värin ollessa vihreä käytetään alttarilla kahta kynttilää. Suurina juhlapyhinä liturgisen värin ollessa punainen ja valkoinen käytetään neljää ja kuutta kynttilää.

Musiikki pitää messun koossa

— Musiikki on jumalanpalveluksen koossa pitävä voima. Liturginen laulu, virret ja muu musiikki ovat ajallisestikin olennainen osa jumalanpalvelusta. Kanttorin tehtävänä on musiikin johtaminen, kuvilee Pihlavan kanttori **Jouni Maunula**.

Jumalanpalveluksen musiikki on vaihtelevaa ja sitä voi olla missä tahansa välissä, sillä väritetään jumalanpalveluksen kulkua. Virsikirja on todellinen aarreaitta. Sieltä löytyy joka vuodenaikaan, kirkkovuoden arkeen ja juhlaa ja joka elämäntilanteeseen sopivaa. Virsissä on yhtä lailla ikiaikaisia kuin uusiakin.

— Virrenveisuun voimakkuus vaihtelee, joskus kirkkoon sattuu hyvinkin laulavaista väkeä, mutta joskus kanttorin ääni soi päällimmäisenä. Virsien laulaminen ja liturgiaan vastaaminen laulamalla kuuluu jokaiselle. Ei pidä pelätä osaamattomuuttaan, siitä vaan laulamaan.

Jouni Maunula kokee olevansa virkanimikkeensä mukaan ennen muuta laulaja, tarkoittaahan cantor laulua. Hän käyttää mielellään gospelmusiikkia. Kun jumalanpalveluksessa on päästy loppumusiikkiin asti, hän vaihtaa urkuparvelta pianon äärelle ja laulaa päivän tekstiin soivan laulun. Näin jumalanpalveluksen sanoma jää mieleen soimaan.

— Laulu, olisiko Jumalan kieli, jää hän pohtimaan.

Alitajunta kypsyttää saarnaa

Silja-Maaria Kavastolla on saarnavuoro Teljän kirkossa ensi sunnuntaina. Hänkin pohtii päivän teemaa "Jeesuksen lähettiläät".

— Kyseisen pyhän tekstit eivät ole kovin helppoja. Niihin on parasta tutustua ajoissa ja jättää ne sitten hautumaan. Joskus saarna syntyy helposti, joskus saa pähkäillä. Tekstiksi voi valita muunkin kuin evankeliumitekstin. Kun tekstit on käynyt läpi, on syytä päästää alitajunta töihin.

— Saarnan juuria voi saada esimerkiksi päiväkohtaisista keskusteluista, mediasta, satunnaisista tapaamisistakin. Arki linkittyy aiheeseen. Pyrin saarnassa ajankohtaisuuteen. Ikiaikainen viesti elää nykyajassa.

Lähempänä saarnapäivää Silja-Maaria Kavasto tarttuu alan kirjallisuuteen. Hän tutkii kommentaareja eli Raamatun selitysteoksia, joista löytyy esimerkiksi historiallisia taustoja, myös tekstin viestejä selvitetään. Saarnakirjojakin on runsaasti, toisten saarnoista saa virikkeitä ja vinkkejä.

— Pyrin miettimään päivän tekstin kautta, mitä Jumala haluaa tällä Raamatun kohdalla puhua juuri tässä yhteydessä. Lähden tekemään saarnaani rukoillen. Koetan miettiä, mikä voi puhuttella koolle tulevia. Toivon kuulijan saavan rohkaisua ja ajatuksia, jotka saavat miettimään, ehkä saan liikkeelle jonkin prosessin.

Maija-Leena Seppälä

Kellot kertovat

Kirkonkellojen soitto kuuluu aivan erityiseen äänimaisemaan.

Kellot soivat sinulle kaupungissa kutsuna jumalanpalvelukseen. Ahlaisissa ja Reposaaressa kirkonkellojen käsisoitto kertoo myös erilaisia viestejä taajamien asukkaille. Hautausmaan kappelien äänitteiden soidessa saattoväki aistii siteiden katkenneen. Siunaus joko alkaa tai saatto kulkee haudalle kellojen soidessa. Oman lisänsä Käppärässä hautausaattoon saattaa tuoda ortodoksikirkon moniääninen soitanta.

Kirkonkellojen soitto on useimmiten ihan todellinen sanoma, joka nykyajan uutisvirrassa saattaa jäädä huomiotta. Kuinkahan moni kuuntelee lauantain ehtookellot ja aloittaa pyhäpäivän vieton? Katolinen maailma on saanut tiedon paavin kuolemasta tai uuden valinnasta kellojen soitolla. Kirkonkellot ovat varoittaneet vaarasta ja uuden alkamisesta. Oman seurakunnan kanssa voi sopia, milloin ja mitkä läheiseni kellot voi soittaa.

Jumalanpalvelussoitto

Kirkonkellot kutsuvat jumalanpalvelukseen. Nykyajan tekniikka on mahdollistanut täysin suntiosta riippumattoman soiton. Vain oikea ajastus ja soittoautomatiikan ohjelmointi hoitaa täsmällisesti sunnuntaiaamun huomenkellot tuntia ja papinkellot puolituntia ennen jumalanpalveluksen alkua. Yhteensoiton päättyminen kertoo pyhän hetken alkaneen.

Reposaaren kirkon suntion **Marianne Ristikallion** soitossa oli tuntuma saaren vanhaan perinteeseen, jonka hänen edeltäjänsä on kuvannut ohjeeksi kellokuvin ja kestoin nuottiviivastolle. Suntion ei tarvitse kiivetä kuin parisen metriä portaita ylös tasanteelle ja köydet odottavat vetäjäänsä. Automatisointi on tietysti helpottanut suntion työtä, mutta vienyt osan persoonallisesta työtavasta.

Marianne kertookin, että jo ehtookellojen soitto pienessä yhteisössä luo oman tunnelmansa. Yli kaksikymmentä vuotta "köysissä" on opettanut maltillisen ja tasaisen vedoin toteutettavan soittotyylin, jolla nuo tapulin kellot soivat kauniisti.

Varovasti yritän kysyä, vaikuttaako oma mieliala soittoon, mutta vaisu hymy vastauksena ja keskittyminen läppäämiseen, loppusoittoon, kertoo suntion työstä. Kukaan asiaton ei kuulemma ole tunkeutunut tapuliin, mutta tuuli joskus soittelee omiaan, kertoo Marianne.

Sanomakellot

Saaren asukkaille sanomakellot ovat hyvin tärkeä, koska pienessä yhteisössä kuolema omalla tavallaan koskettaa kaikkia. Arkipäivän sanomakellot klo 10.00 tulkitaan tarkasti.

Saarelainen tietää, jos soitto on alkanut pienen kellon kolmen perättäisen lyönnin sarjana, on vainaja nainen ja vastaavasti ison kellon kolmen lyönnin sarja kertoo vainajan olevan mies. Saaren asukkaista suuri osa on ikääntyneitä ja tästä syystä Marianne on kuullut monen kertoneen miten soittoon on tullut oma merkityksensä ja sanomansa. Kellojensoitto ei ole tietysti mikään itsestään toimiva perinne, vaan asiasta sovitaan aina omaisten kanssa.

Uskonpuhdistus aikanaan muuttikin sanomakellojen tehtävän. Soitto oli vain tiedonanto tapahtuneesta kuolemasta. Soitteluni eri puolille Suomea tutuille papeille kertoi kellojensoiton rajoittuvan nykyisin lähinnä sanoma eli sielunkelloihin. Koska lähes kaikkialla on otettu käyttöön hautojen koneellinen kaivu ja täyttö ovat avaus- ja peittokellot jääneet pois. Ilmoitustaululta on luettavissa kenelle kellot soivat ja saaton edetessä, kuka on viimeisellä ajallisella matkallaan.

Hautausjärjestelyt ovat useimmiten hyvin kuormittavia tehtäviä, mutta kymmenen minuutin hiljentyminen sanomakellojen kuunteluun on myös samalla lepohetki ja oma hartaus, jonka aikana voi muistella, mitä viime päivät ovat tuoneet mukanaan.

Hautauspäivästä sopiessa voi sopia seurakuntatoimiston virkailijan kanssa myös oman läheisen sanomakellojen soitosta. Ajankohdan ei tarvitse olla kuolinpäivää seuraava arkipäivä vaan se on sovittavissa omaisen toiveiden mukaan.

Hannu Salonoja

PORIN SEURAKUNNAT
loka - marraskuussa 2009

Ahlainen

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 25.10. sanajumalanpalvelus vuoden 1968 kaavan mukaan, Niilo Suhonen, Pekka Tyni — La 31.10. messu, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund, sytytetään kynttilät vuoden aikana kuolleiden muistolle, kahvitilaisuus seurakuntakodilla — Su 1.11. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund — Su 8.11. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund — Su 15.11. messu, Eeva-Liisa Virkkunen, Hanneli Grönlund

Seurakuntakoti

Lähetyspiiri joka toinen Ti 13, parilliset viikot
Naistenpiiri joka toinen Ke 13, parittomat viikot
Perhekerho joka Ke 10-11.30

Kellahden päiväpiiri

Kodeissa kerran kuukaudessa, paikka ja aika ilmoitetaan viikkoilmoituksissa

Vanhustenrivit

Hartaus kuukauden viimeisenä torstaina klo 12 , seur. 29.10. klo 12

Vanhainkoti

Hartaus kuukauden viimeisenä torstaina klo 13.30, seur. 29.10. klo 13.30

Tule joulukuoroon

Harjoitukset tiistaisin klo 17-18 seurakuntakodilla 17.11. alkaen. Kaikki innolla mukaan! Tied. Hanneli Grönlund p. 0400 309 802

Keski-Pori

Keski-Porin kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 25.10. messu, Tapio Hietalahti, Pekka Aalto, Juhani Romppanen, kirkkokahvi Gideon-työlle — La 31.10. messu, Antero Virtanen, Kari Erkkola, kirkkokahvi — Su 1.11. messu Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä, Mauno Soronen, Kari Erkkola, Pirkko Heikkilä, Juhani Kemppainen, kirkkokahvi ystävyysseurakuntatyölle — Su 8.11. messu, Pirkko Heikkilä, Tuija Kruus, kirkkokuoro, kirkkokahvi lähetystyö — Su 15.11. messu, Pekka Aalto, Antero Virtanen, Pirkko Heikkilä, Juhani Romppanen, Porin Lyseon 130 v. juhlamessu, kirkkokahvi Keski-Porin seurakunnan pienryhmätyölle
Omaisten ilta La 31.10. klo 18, Pekka Aalto, Juhani Romppanen, Voix Humaine, luetaan vuoden aikana kuolleiden vainajien nimet ja sytytetään muistokynttilät
Sanan Lähteellä-ilta La 24.10. klo 18
Iltamusiikki Su 25.10. klo 18, Arno Hartmann, urut, Saksa. Vapaa pääsy, ohjelma 7 e. — La 21.11. klo 18 kuorokonsertti, Brahe Djäknar, Florakören, Akademiska Orkestern, joht. Ulf Langbacka (huom. päivä muuttunut)
Sanan- ja rukouksen ilta Ti 27.10. klo 18.30, Hannu ja Seija Kiviranta, Pirjo Leino ja lauluryhmä — Ti 3.11. klo 18.30, Jukka Partala, Porin Ylistyslaulajat — Ti 10.11. klo 18.30, Satu Salo, Missioryhmä —Ti 17.11. klo 18.30, Pasi Pitkänen, Seppo Vallinen, Mirja Lundman, Raimo Miettunen
Tuomasmessu Su 1.11. klo 18, vastuutehtävissä Zontakerho Charlotta
Aamuehtoollinen Ke 11.11. klo 8, Antero Virtanen, Juhani Romppanen
Konsertti Su 15.11. klo 18, Mieskuoro Laulun ystävät, joht. Teemu Honkanen, Kari Vuola, urut, Gygnaeuksen musiikkiluokkien kuoro Synkooppi. Vapaa pääsy, ohjelma 10 e.

Kirkkotupa

Pyhäkoulu Su 8.11. klo 10
Luemme raamattua aikajärjestyksessä joka toinen Pe 10, seur. 23.10. klo 10, parittomat viikot
Miesten raamattupiiri Ma 26.10. klo 18, parilliset viikot, Matti Bergius

Ruosniemen kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 12: Su 25.10. sanajumalanpalvelus, Pirkko Heikkilä, Juhani Romppanen, Sinikka Roihupalo, Pentti Hannula — Su 1.11. messu, Eeva-Liisa Virkkunen, Päivi Holkko, kirkkokahvi hopeakerholaiset — Su 8.11. sanajumalanpalvelus, Tapio Hietalahti, Juhani Kemppainen — Su 15.11. messu, Laura Koukkari, Päivi Holkko
Afrikkalainen gospelmessu Su 25.10. klo 18, Tapio Hietalahti, Päivi Holkko, Mikko Jokinen
Seurakuntakuoron harjoitukset Ma 18.30, tied. Juhani Kemppainen p. 0400 309 838
Perhekerho keskiviikkoisin klo 10, joka viikko
Hopeakerho Ti 3.11. klo 12, parittomat viikot
Raamattupiiri Ti 3.11. klo 18, parittomat viikot, tied. Pirkko Heikkilä, p. 0400 309 833
Perhekerho keskiviikkoisin klo 10-11.30, tied. Elina Virtalaine, p. 0400 309 821
Lähetysilta Ke 28.10. klo 18.30, parilliset viikot
Pyhäinpäivän sävelhartaus La 31.10. klo 15, Ruosniemen seurakuntakuoro, Juhani Kemppainen
Hetki yhdessä Su 1.11. klo 17

Isojoenrannan seurakuntakoti

Raamattulähetysmusiikki-ilat tiistaisin 27.10. ja 24.11. klo 18, Juhani Kemppainen, Pentti Hannula, tied. Pirkko Heikkilä, p. 0400 309 833, 27.10 Laulamme pyhäinpäivän virsiä.

Toejoen pappila

Perhekerho Ke 10-11.30, alkaa tied. Lea Rantamaa, p. 0400 309 834
Raamattupiiri Ke 18.30, parittomat viikot, tied. Riitta ja Paavo Simula p. 6394 261
Rukousillat Su 18.30, parilliset viikot (1.11., 15.11., 29.11.)
Iltaehtoollinen Su 29.10. klo 18.30, Laura Koukkari, Päivi Holkko, seur. 26.11.

Tipurinkatu 20

Aamuhartaus Ke 10, 21.10. Pirkko Heikkilä, 18.11. Eija Lindholm

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu kuukauden toinen sunnuntai klo 12, seur. 8.11., 13.12.
Luojan Luomien Leppoisat Lauantait klo 13: kuukauden 1. La kirjastopäivä, kuukauden 2. La laululauantai, kuukauden 3. La runolauantai ja kuukauden 4. La käsityölauantai, pyhäinpäivänä 31.10. klo 13 pyhäinpäivähartaus
Kahvi- ja teetupa La 13-15
Perhekerho Ke 10, parilliset viikot
Ruokailu Ke 12 – 13
Lähetyspiiri Ke 13, parittomat viikot, 4.11. Pirkko Heikkilä
Raamattupiiri Ke 18.30, parilliset viikot, tied. Marjatta Kataja p. 633 5700
Käsityökerho Ti 12-14
Porina-kuoro Ti 17

Peräsimentie 5

Ollaan yhdessä -kerho Ke 13, 11.11. Pirkko Heikkilä

Ruskahovi

Raamattupiiri kuukauden viimeinen Ma 13.30
Kuukausihartaus kuukauden toinen To 13.30, 12.11 Aila Taimiola, Pirkko Heikkilä, Porinakuoro, 10.12.
Levähtäkää vähän-kerho kuukauden viimeinen To 13.30, 29.10. Pirkko Heikkilä ym.

Ruskakoti

Raamattupiiri kuukauden toinen Ma 13.30
Kuukausihartaus kuukauden kolmas To 13.30, 19.11. Laura Koukkari, 17.12. Eeva-Liisa Virkkunen
Talokerho kuukauden ensimmäinen Su 13.30

Lyttylän rukoushuone

Sanajumalanpalvelus Su 25.10. klo 12.30 , rukoushuoneen 75-vuotisjuhla, Laura Koukkari, Päivi Holkko, kahvitarjoilu ja arpajaiset
Raamattupiiri Ma 14, 16.11., 21.12., Irma Kiviniemi
Perhekerho Ke 10.30-12, parittomat viikot, tied. Lea Rantamaa, p. 0400 309 834

Hyvelä

Raamattupiiri Tammisella, Lotskerintie 42 b, Ma 18, parittomat viikot, Tied. Timo Tamminen

Seurakuntakeskus

Lähetyspiiri Ma 18.30
Merimieskirkkopiiri Ti 15
Raamattupiiri To 10, tied. Pirkko Heikkilä, p. 0400 309 833
Lähetysmyyjäiset To 5.11. klo 12-13, myynnissä sämpylöitä, ohranryynivelliä, myös omiin astioihin
Ystävyysseurakuntailta Pe 6.11. klo 18, Kari Tynkkynen kertoo ystävyysseurakunnasta Viron Martnasta, Monika Helme, laulu, kahvitarjoilu, arpajaiset
Kuoleman suru –yleisötilaisuus Su 15.11., klo 14 Kuoleman surun eri vaiheista, klo 16 Surun pitkittyminen ja surevan kohtaaminen, alustukset Raija Kiviniitty. Aikaa myös keskustelulle. Kahvitarjoilu klo 15.30
Retkipiiri Pe 30.11. klo 18
Rukouspiiri To 12, seur. 22.10. ja 19.11
Rukoushetki lepopäivän aattona lauantaisin klo 18 kappelissa
40+ raamattupiiri Su 17, parittomat viikot, tied. Esa Bärlund, p. 646 9692
Raamattupiiri To 18, seur. 22.10., 3.12. Reino Valkama

Pyhäkoulu

Keski-Porin Kirkkotuvassa klo 10-11.15 ja Ruosniemen kirkossa klo 12-13.15 seuraavina päivinä: su 8.11., 29.11. ja 20.12. Pyhäkoulussa tarjolla mehua ja piparia. Tied. pyhäkoulusihteeri Maire Riihimäki p. 050 373 0634.

Käsi kädessä -perhetapahtuma

Lasten oikeuksista La 7.11. klo 15-17 Seurakuntakeskus Tied. varhaiskasvatuksesta lapsityönohjaaja Päivi Isonokari, p. 0400 309 819, paivi.isonokari@porievl.fi

Varvinkatu 3

Runopiiri Ti 13

Tähtikatu 12 kerhohuone

Raamattupiiri Ke 13, parittomat viikot, tied. Pirkko Sarlund, p. 641 3724

Maanmittarinkatu 9

Raamattupiiri To 13, parilliset viikot, tied. Riitva Mönkkönen p. 0400 485 878

Väinämöinen

Hopeakerho Ti 13, parillset viikot, seur. 27.10.

Kuorotoiminta

Seurakuntakeskuksessa: Kamarikuoro Voix Humaine Ke 17, tied. Päivi Holkko p. 050 5163 700, Keski-Porin kirkkokuoro Ke 18.30, tied. Päivi Holkko, Cantores Vesperi –miieskuoro Pe 16, tied. Aulis Haavisto p. 041 7751 631 ja Porin Ylistyslaulajat Ke 18, parilliset viikot — Gospel-ryhmät (soittajat ja laulajat) tied. Päivi Holkko, Mikko Jokinen ja Tiina Jokiperä — Ruosniemen seurakuntakuoro Ma 18.30 tied. Juhani Kemppainen p. 0400 309 838 — Pormestarinluodon srk.kodilla: Porina-kuoro Ti 17, parilliset viikot

Länsi-Pori

Länsi-Porin kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 25.10. messu, Anu Ristimäki, Samu Repo, Antti Yrjölä — La 31.10. messu, Samu Repo, Elina Kaunisto, Antti Yrjölä — Su 1.11. messu SLEY:n kirkkopyhä, Mika Kyytinen, Sakari Salminen — Su 8.11. messu, Reija Nordström, Antti Yrjölä — Su 15.11. messu, Anu Ristimäki, Mika Kyytinen, Sakari Salminen — Su 22.11. messu, Elina Kaunisto, Mika Kyytinen, Antti Yrjölä
Rukoushetki La 24.10. klo 18, Samu Repo, Antti Yrjölä
Ystävyyden ilta Su 25.10. klo 17, Helena Björkvist, Samu Repo, Antti Yrjölä, kahvi — Su 15.11. klo 17 , Matti Vuolanne, Mika Kyytinen, kahvi
Laudes Ke 28.10. klo 9, Anu Ristimäki, Sakari Salminen
Tyhjän sylin ilta Ke 28.10. klo 18 Raija Kiviniitty, Elina Kaunisto, Ilona Kontinen, Katri ja Osmo Kauppinen, Sakari Salminen
Omaisten ilta La 31.10. klo 17, Mika Kyytinen, Elina Kaunisto, Samu Repo, Reija Nordström, Antti Yrjölä, luetaan vuoden aikana kuolleiden nimet ja sytytetään muistokynttilät
Olotuvan 15-vuotisjuhlakonsertti Ma 9.11. klo 18, laulava pianovirtuoosi Hillel Tokazier, mm. juutalaista musiikkia
Raamattutunti Su 1.11. klo 17, Jari Rankinen, seurat ja kahvi
Kirjallisuuspiiri Ti 10.11. klo 18.30, kirja Arne Nevanlinnan "Marie"
Työtupa keskiviikkoisin klo 9 miehille ja naisille

Lattomeren kirkko

Messu Su 1.11. klo 12, Mika Kyytinen, Sakari Salminen

Preiviikin kirkko

Messu Su 22.11. klo 12 , kirkon 45 -vuotisjuhla, Elina Kaunisto, Mika Kyytinen, kirkkokuoro, Antti Yrjölä, keittolounas ja kahvi

Käppärän iso kappeli

Pyhäinpäivän hartaus La 31.10. klo 16, Mika Kyytinen, Antti Yrjölä

Seurakuntaillat

Ulasoorin – Reikon seurakuntailta Ke 28.10. klo 18 Anja ja Raimo Virtasella, Anu Ristimäki, Antti Yrjölä — Ke 24.11. klo 18 Asko ja Sisko Mäkelällä, Samu Repo

Lähetyspiirit

Käppärän lähetyspiiri Ti 27.10. klo 18 Olotuvalla, Ojurintie 2, Mika Kyytinen — Ti 10.11. klo 18 Aila ja Veikko Lähteenmäellä, Timperintie 4

Kuorot

Länsi-Porin kirkolla: Ma 17.30 Celeste-kuoron harjoitukset (nuorten aikuisten kuoro) — Ke 17.30 Kirkkokuoron harjoitukset — To 16 lapsikuoron harjoitukset

Perhekerhot

Ti 9.30-11.30 Länsi-Porin kirkko — Ke 10-12 Lattomeren kirkko —Ke 10-12 Pietniemen srk.talo — Pe 9.30 – 11.30 Olotupa

Naisten raamattupiirit

Olotuvalla, Ojurintie 2, joka toinen Ma 14, seur. 2.11. ja 16.11 — Länsi-Porin kirkolla joka Ma 18 — Preiviikin kirkolla joka Ti 18 — Länsi-Porin kirkolla joka toinen To 13, seur. 5.11. ja 15.11.

Eläkeläisten päiväpiirit

Lattomeren kirkko Ma 9.11. klo 11 — Preiviikin kirkko Ti 3.11. klo 12 — Niittymaan koulu To 29.10. ja 26.11. klo 13 — Viasveden kerho Olotuvalla To 22.10. ja 19.11. klo 12 — Olotupa To 22.10., 5.11. ja 19.11. klo 12

Palvelupäivät eläkeläisille

Keskiviikkoisin klo 10.30-14.30;; Palvelupäivä 1 Niittymaa 4.11. Palvelupäivä 2 Lattomeri 21.10 ja 18.11.Tiedustelut ja ilmoittautumiset Soili Korpela p. 0400 309 862 tai Jouni Kivimaa p. 0400 309 861

Olotupa

Ojurintie 2, p .044 730 9656, avoinna ma-pe 10-14. Viikkoohjelma: Ma puuropäivä, Ma 13 Sanan äärellä, Raamatun selitystä ja tutkistelua 26.10., 9.11.ja 23.11. — Ma 13 lukkarin koulu, yhteislaulua kanttorin johdolla 2.11. ja 16.11. — Ma 14 naisten raamattupiiri, 2.11. ja 16.11. — Ti 12 veteraanikahvila — Ke 10.30-14.30 palvelupäivä — Ke 12 hartaushetki — Ke 12.30 Ollaan yhdessä; 28.10. musiikkia surussa, Jouni Kivimaa ja kanttori, 11.11. tehdään kynttilä, Jouni Kivimaa , 25.11. Kuningas tulee — To 11 lähetyslaulajaiset 29.10., 12.11. ja 26.11. . — To 12 eläkeläisten päiväpiiri 22.10., 5.11. ja 19.11. — To 14 nypläyskerho — Pe 9.30-11.30 perhekerho — Pe 11.30-12.30 verenpaineenmittausta — Olotuvan 15-v.syntymäpäivät Ma 9.11. klo 10-17, ohjelmatuokioita, täytekakkukahvit, klo 18 konsertti Länsi-Porin kirkossa, Hillel Tokazier

Tietotupa

Nuorisokahvila, Ojurintie 2. Ohjausta tietokoneasioissa eläkeläisille. Tiedustelut 040 7733 182 Onni-Juhani Honkasalo.

Nuorten toiminta

Nuorten messut Pe 30.10., 27.11., ja 11.12 klo 18 Länsi-Porin kirkossa — Nuortenillat Ke 18-21, seur. 28.10., 11.11. ja 25.11.Länsi-Porin kirkolla — Yökahvila La 19-22.45. seur. 24.10., 31.10. ja 21.11 Ojurintie 2

Pihlava

Pihlavan kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 25.10. ehtoollisjumalanpalvelus vuoden 1968 kaavan mukaan, Pertti Hietalahti, Jouni Maunula — La 31.10. messu, Pertti Hietalahti, Hannu Dietrich, kirkkokuoro, Jouni Maunula, luetaan vuoden aikana kuolleiden seurakuntalaisten nimet ja sytytetään muistokynttilät, messun jälk. kahvitilaisuus — Su 1.11. sanajumalanpalvelus, Pirjo Tiira, Jouni Maunula — Su 8.11. messu, Pirjo Tiira, Hannu Dietrich, Jouni Maunula
Kirkkokuoron harjoitukset joka Ke 18

Kirkon seurakuntasali

Seurakuntapiiri joka Ke 15

Pihlavan seurakuntatalo, kahvio

Miesten raamattupiiri joka toinen Ma 18, parilliset viikot, Kari Paukkunen
Raamattupiiri joka toinen Ti 18.30, parilliset viikot, Pirjo Tiira
Lähetyspiiri joka toinen To 18, parilliset viikot
Ensivauvat joka toinen Ti 14, parittomat viikot, Anne Sippola

Metsäkappeli

Pyhäinpäivän hiljainen ilta La 31.10. klo 18, tervetuloa hiljentymään raamatutekstien, runojen ja musiikin ääreen. Mukana Raili Turtola, Pirjo Tiira, Jouni Maunula, urut, Marja Kaanaa, huilu, päätteeksi tarjoilua

Kyläsaaren seurakuntatalo

Sanajumalanpalvelus joka kuukauden ensimmäinen sunnuntai klo 12
Seurakuntapiiri joka toinen Ke 13, parilliset viikot
Lähetyspiiri joka toinen Ti 18, parittomat viikot

Mäntyluodon seurakuntakoti

Sanajumalanpalvelus joka kuukauden toinen sunnuntai klo 12

Kyläsaaren kylätalo

Nuortenilta joka toinen Pe 19-23, parittomat viikot

Porin Teljä

Teljän kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 25.10. messu, Silja-Maaria Kavasto, Jyrki Kaukanen, Heli Lehtonen, lähetyksen kirkkokahvi — Su 31.10. sanajumalanpalvelus, Pertti Kymäläinen, Jarkko Willman, Heli Lehtonen, Teljän iltapäiväkuoro — Su 1.11., messu Juha Väisänen, Leena Jalkanen, Saara Kukko, lähetyksen kirkkokahvi, kirkkokulj. — Su 8.11. perhemessu, Jyrki Kaukanen, Milla Voudinlehto, Marko Koskinen — Su 15.11. messu, Raamattuopiston kirkkopyhä Heikki Mäki-Pesola, Jarkko Willman, Saara Kukko, kirkkokahvi
Tenavakirkko Su 25.10. klo 15, Ritva Parkkali, Jyrki Kaukanen, Marko Koskinen, Sinikka Lindén, Emma Ukkonen, Jenni Noppari
Omaisten kirkkoilta La 31.10. klo 18, Pertti Kymäläinen, Silja-Maaria Kavasto, Jarkko Willman, Marko Koskinen ja diakoniatyöntekijät, tilaisuudessa luetaan vuoden aikana kuolleiden seurakuntalaisten nimet ja sytytetään kynttilä heidän muistolleen
Rukoushetki Ke 4.11. klo 18.30, laulujen ja opetuksen lisäksi mahdollisuus alttarin äärellä öljyllä voiteluun, Pertti Kymäläinen, Saara Kukko
Luentosarja "Elämän oikea ja väärä" Su 15.11. klo 17, Yritysjohtajan vaikeat valinnat, vuorinevuos Simo Palokangas, Hanna Ekola, Heikki Mäki-Pesola, Jarkko Willman, Taina Saine, järj. Teljän srk ja Suomen Raamattuopisto
Pyhäkoulu sunnuntaisin klo 10
Kirkkokuljetus joka kuukauden 1. sunnuntai, lähdöt seuraavasti: klo 9.25 Esivallankatu 6, klo 9.30 400-vuotiskoti, klo 9.35 Rautatienpuistokatu 2, klo 9.40 Väinölän kirkko, klo 9.45 Puhurintie 1-3, ja paluu messun jälkeen.
Ikämieskerho joka toinen Ti 14, ti 27.10. aihe "Muista aina liikenteessä" vieraita liikennneopistosta, ti 10.11. "Siunaus ja kirous", Jarkko Willman, lisäksi vuosikokous

Väinölän kirkko

Messu Su 15.11. klo 11, Juha Väisänen, Heli Lehtonen, kirkkokahvi, Väinölän aluetyö
Pyhäkoulu sunnuntaisin klo 12

Martintalo

Diakonialaitoksen 60-vuotisjuhla Su 22.11. klo 11, arkkipiispa Jukka Paarma, Aku Kelto ja Marko Koskinen

Raamattupiirit

Sampolan kerhohuone joka toinen To 19,(parilliset viikot.) tied. Birgitta Komulainen p. 040 739 2375 — Kodeissa Koivulassa joka toinen Ti 17 (parilliset viikot), tied. Liisa Syrjä p. 050 370 9359 — Miestenpiiri Teljän kirkolla joka toinen Ke 18 (parilliset viikot), tied. Jarkko Willman p. 0400 309 786 — Väinölän kirkolla joka toinen Ma 18 (parilliset viikot), tied. Hanna Kataja p. 635 1718 — Harmaa-Kartanon kerhohuone joka toinen Ma 17 (parittomat viikot), tied. Aino Lehtimäki p. 044 355 7669 — Esivallankatu 6, joka toinen Ma 15 (parittomat viikot), tied. Eira Silvola p. 647 5724 — 40+ raamattupiiri, Seurakuntakeskus joka toinen Su 17 (parittomat viikot) tied. Esa Bärlund p. 646 9692 — Nuorten Raamis Väinölän kirkolla La 15, tied. Eeva Nurmenniemi p. 0400 309 797, eeva.nurmenniemi@porievl.fi. — Raamattupiiri kodeissa kerran kuukaudessa, tied. Marjukka Hankilammi p. 044 276 5138, Ritva Mönkkönen p. 0400 485 878 — Raamattupiiriestä tarkemmat tied. Jarkko Willman p. 0400 309 786, jarkko.willman@evl.fi

Pyhäkoulut

Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50, Su 10-11 — Väinölän kirkko, Päkintie 1, Su 12 — Harmaalinnantie 2, seurakuntakoti, Ti 17.30 -18.30 — Lähellä Pumpputoria, Tapionkatu 8, yhdistyksen pyhäkoulu, Su 14.45 — Tiedustelut Eija Kymäläinen gsm 0400 309 795, s-posti: eija.kymalainen@porievl.fi

Perhekerhot

Kalaholma Ke 10.30–12, Haukikuja 32 — Harmaalinna To 9.30-11, Harmaalinnantie 2 — Väinölän kirkko Ke 10.30-12, Päkintie 1 — Sampola Ke 13.30-15, Puhurintie 10 — Teljän kirko To 9.30–11, Koivistonpuistikko 50 — Esivallankatu To 13.30-15, Esivallankatu 6 — Lisätietoja lastenohjaajalta Ma 9-12 p. 044 730 9668 , lapsityönohj. Ritva Parkkalilta ensisijaisesti sähköposti ritva.parkkali@porievl.fi p. 0400 309 857

Kuorotoiminta

Teljän kirkko: Iltapäiväkuoron harjoitukset To 14., johtaa Heli Lehtonen p. 0400 309 855 — Teljän seurakunnan nuorisokuoro To 17, johtaa Saara Kuk-

Jatkuu sivulla 10

Toivelauluja ja nenäpalloa

Raino Salmijärvi

Diakoniatyöntekijät tempaisevat taas Nenäpäivänä. Kuva viime vuoden Nenäpäivästä.

Iloisen auttamisen Nenäpäivää vietetään 6. marraskuuta. Pääorganisaattori on Ylen Hyvä Säätiö. Porin seurakuntien diakoniatyö on auttamistalkoissa järjestämällä Kauppakeskus Isokarhuun hauskaa Nenäpäivän ohjelmaa klo 11 -17. Luvassa on mm. nenäjukeboxi ja nenäpallo-otteluita ja arvauskisa.

Nenäjukeboxin listalta voi toivoa lauluja euron kappalehintaan: klo 11-13 kauneimpia hengellisiä lauluja **Antti Yrjölän** kanssa, klo 13-15 : kansanlauluja ja virsiä toisilla sävelmillä **Marko Koskisen** kanssa sekä klo 15-17 nuoren seurakunnan veisuja rytmillä kuin rytmillä **Päivi Holkon** kanssa.

Klo 16 nenäpallo-ottelussa ovat vastakkain PesäKarhut ja NaisFutis, **Jouko Färd** selostaa.

Nenäpäivänä kerätään varoja maailman köyhimmissä oloissa asuvien auttamiseksi. Kampanjan symbolina on punainen nenä. Apu kanavoidaan eri järjestöjen kautta kehitysmaihin mm. lasten koulutukseen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Lisätietoa www.nenapaiva.fi.

Nenäpäivä Kauppakeskus Isokarhussa 6.11. klo 11-17.

NENÄPÄIVÄ

KÄTTÄ PÄÄLLE

Tee oma helppo Kättä päälle sopimus läheisten lasten kanssa. Lomake ja lisätietoja kättäpäälle.fi-sivuilta

Raino Salmijärvi

Kättä päälle –sopimuksessa voi sopiva vaikkapa yhteisestä leikistä. Sopimuksia tekevät syksyn aikana myös päättäjät arkkipiispasta ja eduskunnan puhemiehestä alkaen.

Käsi kädessä lasten kanssa

Käsi kädessä on perhetapahtuma, jossa ei istuta paikoillaan, vaan mennään iloisesti toimintapisteestä toiselle. Kättä päälle –sopimuksenkin voi tehdä.

Käsi kädessä –tapahtuma alkaa isänpäivän aattona, lauantaina 7.11. klo 15 Porin seurakuntakeskuksessa. Touhua on aina klo 17 saakka. Toiminnallisissa tuokioissa voi mm. hankkia onnenpyörällä naposteltavaa, halailla pehmoja ja miksei toinen toisiakin, saada nappikoneesta oman nimensä, miettiä kasteen lahjaa, tehdä taidetta omin käsin, hiljentyä yhdessä ja kummastella, voiko urkupillillä juoda.

Porin seurakuntien Käsi kädessä –tapahtuman taustana on YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen juhlavuosi. Sopimus on tehty 20 vuotta sitten. Sopimus pitää sisällään lapsen oikeuden mm. perheeseen, mielipiteen ilmaisuun, leikkiin, vapaa-aikaan ja kouluun.

— Juhlasta tehtiin toiminnallinen tapahtuma, jossa niin lapset kuin aikuisetkin viihtyvät, kertoo lapsityönohjaaja **Päivi Isonokari** Keski-Porin seurakunnasta.

Kättä päälle

Tärkeä osa marraskuun perhetapahtumaa ovat myös Kättä päälle –sopimukset, joilla edistetään lapsen hyvää. Sopimuksen voi tehdä lapsen kanssa vaikkapa yhteisestä leikkituokiosta.

Sopimuksen voi tehdä mihin tahansa lapsen elämään vaikuttavasta asiasta, yhtä hyvin leikkituokiosta kuin halusta vaikuttaa yleisemmin lapsen parhaaksi.

Sopimus on yksinkertainen ja hauska tapa ottaa huomioon lapsen näkökulma ja ottaa pieniä akseleita lapsiystävällisempään elämään.

Pastori **Marianne Heikkilä** kertoo blogissaan sopimuksista kahden koululäisen lapsensa kanssa: "Samalla tuli pikaharjoeltua perheen todellinen vuorovaikutuksen ja kuuntelun taso. Pojan kanssa asiat olivat yksinkertaisia. Sopimus laadittiin 12-vuotiaan maltilla siitä, että perheen kesken ei huudeta. Tämä Kättä päälle -sopimus kestää viikon."

Kättä päälle –ryhmä löytyy myös Facebookista. Ryhmä on avoin, sitä voi seurata/ siihen liittyä kaikki haluukaat.

Kättä päälle –sopimukset ovat osa lapsen oikeuksien juhlavuoden kansallista Lapsilla on omat oikeudet -kampanjaa. Presidentti Tarja Halosen suojeleman kampanjan toimijoita ovat valtiovalta, kirkko ja kansalaisjärjestöt.

Lapsenpäivänä 20. marraskuuta vietetään valtakunnallista "lapsen aikaa" klo 14. Tarkoitus on pysähdyttää konkreettisesti lapsen asialle.

— Huomaa lapsi missä liikutkin, neuvoo Päivi Isonokari.

Hänen mielestään hyvä tapa viettää lapsen hetkeä on ottaa lapset huomion siellä, missä sattuu olemaan. Jos lapsa on paikalla, hymyile lapselle, kysy ystävällisesti kuulumisia tai ota lapsi huomioon jollakin muulla tavalla. Pääasia, että lapsi on huomion keskipisteenä.

Käsi kädessä –perhetapahtuma ta 7.11. klo 15 -17 Porin seurakuntakeskus, Itäpuisto 14.

Jatkuu sivulta 9

ko, p. 0400 309 860 — Teljän Kirkkokuoron harjoitukset To 18.30, johtaa Saara Kukko p. 0400 309 860

Väinölän kirkko: Teljän Kamarikuoron harjoitukset Ma 18.30, johtaa Marko Koskinen, puh. 045 134 23 78 — Lasten ja varhaisnuorten kuoro Tuhannet sydämet harjoitukset Ke 17-18, johtaa Heli Lehtonen. Tiedustelut kanttori Heli Lehtonen p. 0400 309 855 tai heli.lehtonen@porievl.fi

Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot

Diakoniatyöntekijät päivystävät alla olevina vastaanotto- ja puhelinaikoina, jolloin voit varata oman aikasi. Muina aikoina yhteyden saa parhaiten puhelimitse klo 8 -15.30 välisenä aikana tai sähköpostilla etunimi.sukunimi@porievl.fi Pirjo Paukkunen, vastaava diakoniatyöntekijä Ma 9-11 Seurakuntakeskus, Eteläpuisto 10, 4. krs, p. 0400 309 863 — Sinikka Orjala Ke 10-12, Esivallankatu 6 p. 0400 309 865 — Marja-Tertu Sundell To 9-11, Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, p. 0400 309 864 — Helena Kuusiranta To 9-11, Teljän kirkko, p. 0400 309 866 — Minna Salminen Ti 9-11, Väinölän kirkko, Harmaa-Kartanon seurakuntakoti tapaamiset sopimuksen mukaan, p. 0400 309 851

Lähetystyö

Lähetystyön kuulumisia kaukomailta.., Puhurintie 10, joka toinen Ti 18 – 19.30, 3.11. Ikkuna lähetyskirjallisuuteen, kirjavinkkaamassa Arja Palonen, 17.11. Shalhevetja – Herran liekkinä Jerusalemissa, Silja-Maaria Kavasto

Ketjun kokoojat, kansainvälisen diakonian ja lähetystyön kokoontuminen, Seurakuntakeskus Eteläpuisto 10 A 4. krs. joka toinen Ke 13-14.30; 21.10. Lähimmäisen auttamista Saksassa, Hanna Hakala, DIAK, 4.11. Ikkuna lähetyskirjallisuuteen, kirjavinkkaamassa Arja Palonen

Tiilimäen lähetyspiiri, joka toinen To 16 Diakonialaitoksen Mäntyrinteen kerhohuone, 22.10. Lähimmäisen auttamista Saksassa, Hanna Hakala, DIAK, 5.11. Ikkuna lähetyskirjallisuuteen, kirjavirkkaamassa Arja Palonen, to 19.11.

Diakoniapiirit

Väinölän kirkolla joka toinen Ma 13, parilliset viikot, 26.10. Minna Salminen, 9.11. Pertti Kymäläinen — Teljän kirkolla joka toinen Ma 13, parittomat viikot, 2.11. Helena Kuusiranta, 16.11. puuhapäivä, Helena Kuusiranta, 30.11. Pertti Kymäläinen, Helena Kuusiranta — Pinomäen koululla joka toinen To 13, parittomat viikot, 22.10. Milla Voudinlehto, 5.11. Sinikka Orjala — Diakoniaompeluseura, Eteläpuisto 10 A, 4. krs, joka toinen Ma 18.30 seuraavat 26.10., 9.11. Pirjo Paukkunen

Päiväpiirit

400-vuotiskoti joka toinen Ma 13, 19.10. Taina Saine, 2.11. Sinikka Orjala, 16.11. Pertti Kymäläinen — Uudenkoiviston vanhustentalo, Kasvihuoneenkatu 1-3, joka toinen Ti 14, 3.11. Helena Kuusiranta, 17.11. Jarkko Willman — Sampolan Tähti, Puhurintie 1-3 Ti 15, 20.10. Juha Väisänen, 3.11. Marja-Terttu Sundell, 17.11. Taina Saine — Porin Validia-palvelutalo, Oikokatu, kerran kuukaudessa klo 13, 10.11. Taina Saine

Tyttökerhot

Luovan toiminnan ryhmä Ma 16 – 17.30 Teljän kirkko, 10 -14 vuotiaille, nuorisotyönohjaaja Eija Kymäläinen — Tyttökerhot: Ti 15 - 16 Teljän kirkko, 7-9 –vuotiaille, Ke 16 -17.30, 7-12 vuotiaille, Sampolan kerhohuone ja To 16 - 17.30, 7-14 -vuotiaille Väinölän kirkko

Poikakerhot

Salibandykerho Ke 16-17.30, Väinölän koulu — Moniotoimikerho Ke 18-19.30, Väinölän kirkko — Nikkarikerho To 18-19.30, Väinölän kirkko — Isä-poikasähly Pe 17.30-18.30, Isosannan koulu — Tiedustelut nuorisotyönohjaaja Vesa Saarela p. 0400 309 794 tai vesa.saarela@porievl.fi

Tytöille ja pojille

Kokkikerho 10 – 12-vuotialle tytöille ja pojille Ti 17 – 19, Teljän kirkko, ohjaajina Mira Nevanranta, Emilia Korkeaoja ja Petra Puisto — Tyttökerhoista ja kokkiksesta tiedustelut nuorisotyönohjaaja Maija Salmijärvi p. 0400 309 796 tai maija.salmijarvi@porievl.fi.

Nuoret

Väinölän kirkolla: Tuikkuillat Ke 19-21, olo- ja peli-ilta, iltahartaus — Nuortenillat Pe 19-22, ohjelmaa, yhdessäoloa, iltapala, iltahartaus, Pe 30.10., Taina Saine, huom. viim.päivä ilmoittautua Maata Näkyvissä-festareille ja Noormarkun nuorteniltaan, Pe 6.11, nuortenilta Noormarkussa, yhteiskulj., Pe –Su 13-15.11. Maata Näkyvissä –festarit, hinta 35 e, ei nuorteniltaa — Isos-/L-koulutus To 19.11. — Iltamessut n. kerran kuukaudessa Pe 19, jatkuu nuorteniltana — Bändiharkat sovittuina keskiviikkoina klo 18, ota yhteys Leenaan — Nuorten kuoro torstaisin klo 17 Teljän kirkolla, joht. Saara Kukko p. 0400 309 860 — Lisätietoja: nuorisopastori vs. Leena Jalkanen puh. 0400 309 792, leena.jalkanen@porievl.fi, rippikoulupastori Milla Voudinlehto puh. 0400 309 791, milla.voudinlehto@porievl.fi, nuorisotyönohjaaja Eeva Nurmenniemi puh. 0400 309 797, eeva.nurmenniemi@porievl.fi

PORIN SEURAKUNNAT
loka - marraskuussa 2009

Pyhäinpäivänä hartauksia ja omaisten tilaisuuksia

Esko Jämsä

Hautakynttilän liekki kertoo kaipauksesta.

Pyhäinpäivää vietetään vainajien muistopäivänä, jolloin haudoilla syttyvät kynttilät. Omaisten tilaisuuksissa muistokynttilän saavat kuluneen vuoden aikana kuolleet seurakuntalaiset. Pyhäinpäivä muistuttaa myös sukupolvien yhteydestä yli kuoleman rajan. Tänä vuonna pyhäinpäivä on 31. lokakuuta.

Hartaushetkiä ja musiikkia

Pyhäinpäivän tilaisuuksia on mm. Porin hautausmaiden kappeleissa.

Käppärän hautausmaan isossa kappelissa alkaa 31.10. klo 16 pyhäinpäivän hartaus, jonka toimittavat kirkkoherra **Mika Kyytinen** ja kanttori **Antti Yrjölä**.

Käppärän pienessä kappelissa on englanninkielinen rukoushetki klo 18. Sen toimittaa sairaalapastori **Hannu Salonoja**.

Metsähautausmaan Metsäkappelissa vietetään klo 18 pyhäinpäivän hiljaista iltaa, jossa hiljennytään raamatuntekstien, runojen ja musiikin äärellä. Mukana rovasti **Raili Turtola** ja pastori **Pirjo Tiira**. Uruissa kanttori **Jouni Maunula**, huilua soittaa **Marja Kaanaa**. Hiljaisen illan jälkeen tarjoilua.

Ruosniemen kirkossa on 31.10. klo 15 sävelhartaus, jossa Ruosniemen seurakuntakuoro esiintyy johtajanaan **Juhani Kemppainen**.

Omaisten tilaisuuksia

Porin seurakunnat järjestävät 31.10. tilaisuuksia, joissa luetaan vuoden aikana kuolleiden seurakuntalaisten nimet ja sytytetään muistokynttilät.

Kynttilät syttyvät messun yhteydessä klo 10 Pihlavan ja Ahlaisten kirkossa sekä klo 12 Reposaaren kirkossa. Messun jälkeen kaikissa on vielä kahvitilaisuus.

Omaisten kirkkoilta alkaa klo 17 Länsi-Porin kirkossa sekä klo 18 Keski-Porin ja Teljän kirkossa.

Tyhjän sylin kirkkoilta

Tyhjän sylin kirkkoiltaa vietetään ke 28.10. klo 18 Länsi-Porin kirkossa. Hiljentymistä ja rukousta lapsettomuuden, keskenmenon, raskauden keskeytyksen, kuolleen lapsen syntymisen ja lapsen kuoleman kokeneille. Kirkossa voi sytyttää rukouskynttilän. Tilaisuuden jälkeen on teehetki seurakuntasalissa.

Mukana vanhemmat **Katri** ja **Osmo Kauppinen**, diakoni **Ilona Kontinen**, pastori **Elina Kaunisto**, kanttori **Sakari Salminen** ja sairaalapastori **Raija Kiviniitty**.

Surun eri vaiheet

Kuoleman suru on teemana avoimessa yleisötilaisuudessa su 15.11. Porin seurakuntakeskuksessa, Itäpuisto 14.

Klo 14 sairaalapastori **Raija Kiviniitty** puhuu kuoleman surun eri vaiheista. Klo 15.30 on kahvitauko, jonka jälkeen klo 16 sairaalapastori Kiviniitty jatkaa aiheinaan surun pitkittyminen ja surevan kohtaaminen. Kummankin alustuksen jälkeen on varattu aikaa keskustelulle. Järj. Keski-Porin seurakunta.

Reposaari

Reposaaren kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: Su 25.10. sanajumalanpalvelus vuoden 1968 kaavan mukaan, Niilo Suhonen, Pekka Tyni — La 31.10. messu, Eeva-Liisa Virkkunen, Pekka Tyni, sytytetään kynttilät vuoden aikana kuolleiden muistolle, kahvitilaisuus pappilassa — Su 1.11. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Pekka Tyni — Su 8.11. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund — Su 15.11. messu, Eeva-Liisa Virkkunen, Pekka Tyni

Pappila

Raamattupiiri tiistaisin klo 13

Perhekerho tiistaisin klo 17

Kuntokerho keskiviikkoisin klo 13, Ke 28.10. myös ruokailu, Ke 11.11. ei kuntokerhoa

Seurakuntailta To 12.11. klo 18, merimiesten joulupakettien suunnittelua ja ideointia ja mahdollisuuksien mukaan jo toteutustakin

Diakonissan vastaanotto keskiviikkoisin klo 9-12, p. 0400 309 752 (ei vast.ottoa 11.11.)

Yhteinen toiminta

Kehitysvammaistyö

Seurakuntakeskuksessa: Kehitysvammaisten päiväkerho Ke11.11. klo 13-14.30 - Iltakerho Ti 27.10. ja 10.11. klo 17.30-19 — Tukikeskuksen tiloissa Ma 2.11. ja 16.11. klo 13-14.30 mielenterveyskerho ja Ma 9.11. klo 13-14.30 kehitysvammaisten vanhemmat

Päihde- ja kriminaalityö

Avoin ryhmä ma ja ke 9-12 Tukikeskus, Eteläpuisto 10 B, vertaistukea päihdeongelmaan

Teetupa

Seurakuntakeskus, Eteläpuisto 10, Tukikeskuksen tiloissa, käynti pihan puolelta. Avoinna lauantaisin klo 18.30-23

Myyjäiset

Käppärän hautausmaan kahviossa Su 25.10. klo 11-14, myytävänä leivonnaisia, käsitöitä, havutöitä ym. Myös puffetti

Israel-rukousilta

Israel-rukousilta To 18 Keski-Porin kirkkotuvalla, parittomat viikot; seur. 22.10., 5.11. ja 19.11.

Tuomasmessu

Su 1.11. klo 18 Keski-Porin kirkko, vastuutehtävissä Zonta-kerho Charlotta

Svenskspråkigt församlingsarbete

Samtalscirkel i Mikaelsgården må 2.11. kl 13.30

Naisten kahvila

Su 25.10. klo 15 seurakuntakeskuksessa, "Naisen vuodenajat", kouluttaja, terapeutti Helka Silventoinen, kahvit Noormarkun Martat — Su 22.11. klo 15 Rantakartanossa, Isojoenrannantie 58, "Rakkauden katse", rovasti Riitta Laakio (Aaltonen)

SunnuntaiEtappi

Isänpäivänä 8.11. klo 15 seurakuntakeskus, puhe Jarkko Willman, Marjukka Hankilammen haastateltavana sos.neuvos Pekka Nurmi, mus. Piia Hautala, laulu Ossi Hämäläinen, tervehdys isille, Erika Peltoniemi, juonto Arja-Liisa Järvinen

Me miehet

Seurakuntakeskuksessa Pe 23.10. klo 18.30, Markus Malmivaara, Heikki Nummijärvi — Pe 27.11. klo 18.30, Jarkko Willman, Seppo Vallinen

Nuoret aikuiset

Nail-messu Su 15.11. klo 18 Mikonkatu 8, Silja-Maaria Kavasto

Torstai-Akatemia

To 5.11. klo 14-15.30 seurakuntakeskus, "Ikääntyvät liikenteessä", ylikonstaapeli, HTK Antti Koskela

Sotiemme veteraanit

Hengellinen kuukausitilaisuus Pe 30.10. klo 13.30 seurakuntakeskuksessa.

Kuurojen työ

Lähetyspiiri Ti 3.11. klo 13 tukikeskuksessa, Eteläpuisto 10 B 2. krs

Radio Dein ohjelmia

Sydänäänä Satakunnasta Radio Deissä (95,7) perjantaisin klo 18; 23.10. Satakunnan yrityselämää, Heikki Nummijärvi, Pentti Nieminen — 30.10. Alueohjelma Harjavallan seurakunnasta, toim. Pentti Nieminen — 6.11. Miehen arvostus isänä, Heikki Nummijärvi — 13.11. Israelterveiset, Hanna-Maria Vahala — 20.11. Satakuntalaisia miehiä lähikuvassa, Pentti Nieminen — 27.11. Naiset Sanan äärellä, Sirkka Landvik

Leskien klubi

Seurakuntakeskuksessa, 1. krs: Ma 26.10. klo 15.30, lisätietoja Ulla-Maija Virén p. 0400 309 784

Mummun Kamari

Itäpuisto 14, 1. krs. Avoinna ma-pe 11-15. Ohjelmaa: Ma 11.30 viikon avaus — Joka toinen Ti 12 sanoja ja säveliä — Ti 13 kamarikerho käsityön ystäville,18.11. perinnekäsityöpäivä — Ke 13 ohjelmatuokio, syysmyyjäiset 7.10. klo 11-14 — To 13 hartaus — Pe avoinna klo 11-15, Karmel-piiri kuukauden 1. perjantai klo 13 — La 12-14 Mummun Kamarin kummit –kerho alkaen 3.10. — Su 13-15 kaikille avoin keskustelukerho

Työtupa

Eteläpuisto 10 B, kellarikerros (kaikille avoin). Avoinna keskiviikkoisin klo 10-14. Käytössäsi ompelukone, saumuri ja kangaspuita. Vapaaehtoiset opastavat käytössä.

Liisa

Eteläpuisto 10, avoinna arkisin 10–15. Avunvälitys Ma-Pe 10–15, puh. 621 6636. Ystävävälitys Ma-Pe 12–15, puh. 621 6223. Kaikille avoin kohtaamispaikkakahvila ma–pe 10–15.

Säännöllinen viikkotoiminta: Ma 12.30 Ristikonratkaisijat — Joka toinen Ma 11 levyraatinurkkaus, parittomat viikot — Joka toinen Ma 11 tuolijumppa, parilliset viikot — Ti 11 lepohetki Raamatun ja musiikin parissa, kk:n ensimm. kerralla lauletaan toivevirsiä ja viim. kerralla kuunnellaan toivemusiikkia, munkkeja paistetaan parillisilla viikoilla ja vohveleita parittomilla viikoilla — Ke 10 englannin keskustelukerho — Korttipelikerhossa pelataan Canastaa, seur. Ke 21.10. klo 14 — Kuukauden viimeinen Ke 11.30 lauletaan yhteislauluja, seur. 28.10.. — Ke 11 kerran kuukaudessa kulttuurikahvio — Ke 11.30 kerran kuukaudessa tietovisailua — To 11 keittopäivä — To 10.30-15 käsityökerho — To 13.30 pelataan sanapeliä — Pe 10.30 bingo — Pe 12 kirjallisuuspiiri — **Lisäksi:**. Myyjäistalkoot Ke 18.11. klo 15-20, kaikki mukaan, jokaiselle löytyy puuhaa. Myyjäistuotolla vapaaeht.työntekijät virkistyvät. Ilmoittaudu 16.11. menn. p. 621 4436 — Ikäihmisten neuvolan luennot klo 13-14.30: 28.10. Ikäihmisen hyvinvointia tukevat tuotteet, sairaanhoitaja Karpalopisteestä , 11.11. vanhuksena meillä ja muualla, leht. Ritva Kangassalo

Kristilliset yhdistykset

Israel-ilta seurakuntakeskuksessa; Ke 4.11. klo 18, Maikki ja Tomi Langi

Israel-illat seurakuntakeskuksessa, järj. Israelin Ystävät. Illat torstaisin klo 18: 29.10. puhe Markku Sumiala, juonto Helmi Ylijoki, laulurryhmä, 26.11. terveiset Lehtimajajuhlilta sanoin ja sävelin, Hanna-Maria Vahala, Sirkka Landvik, juonto

Israel-ilta seurakuntakeskuksessa, 1. krs: Su 22.11. klo 17, Esa Keuru

Porin Seudun Kristilliset Eläkeläiset joka toinen Ti 13 seurakuntakeskus, seur. 10.11. ja 24.11. Syyskokous Ti 10.11. klo 14

Mass in English Käppärän pieni kappeli Su 1.11. ja 8.11. klo 12.30

Herättäjän seurat joka toinen To 19 seurakuntakeskus, seur. 5.11. ja 19.11.

Evankeliumiyhdistys, Varvink. 3: Matongon orpokotipiiri Ke 21.10. klo 13 — Raamattu tutuksi illat To 22.10. klo 18 "Ohjeita avioliittoon", 1.Kor. 7., Jari Rankinen, To 5.11. klo 18 "Armolahjoja on monenlaisia", I Kor. 12, Juha Silmu, To 19.11. klo 18. "Millaista on sitten kirkkaudessa?", I Kor. 15, Jari Rankinen — Messu Su 25.10. klo 14, Jari Rankinen, Juha Silmun työhön siunaaminen, pyhäkoulu, kirkkokahvi, Su 8.11. ja 22.11. — Kuorouspiiri To 29.10. klo 18 — Kuoroharjoitukset Ma 17.30 lapsikuoro ja klo 18.30 nuorten aikuisten kuoro, Hilkka Toikka – Tiistaisin klo 18 nuorten raamattupiiri — Sanan ja sävelen adventti Su 29.11. klo 14 srk.keskus, raam.opetus Heikki Haataja, puhe Heikki Mäki-Pesola, alkusanat ja juonto Juha Silmu, Vua ymen-kuoro joht. Päivi Holkllko, Sävellinnut –lapsikuoro ja nuorten aikuisten kuoro, joht .Hilkka Toikka, säestys Päivi Holkko, yhteislauluja, kahvitarjoilu, arpajaiset

Esikoislestadiolaiset, Tapionk. 8: Su 15 seurat – Kotikuuntelup. 633 1115

Rauhanyhdistys, Louhentie 4: Ke 21.10. klo 18.30 ompeluseurat — La 24.10. klo 19 seurat — Su 25.10. klo 16 seurat, Seppo Parkkila, Timo Syväjärvi — Ke 28.10. klo 18.30 julkaisuilta — La 31.10.-1.11. pyhäinpäiväseurat La 14 ja 17seurat, iltakylä, Su 10 messu Keski-Porin kko, jonka jälk. ruokailu yhdistyksellä, Su 13 ja 16 seurat, Osmo Laitila, Erkki Launonen, Urho Savela, Mauno Soronen, Esko Sääskilahti — Ke 4.11. klo 18.30 ompeluseurat — To 5.11. klo 18 miesten ilta — Pe 6.11. klo 18.30 rippikoulun kodinilta — La 7.11. klo 19 keskusteluilta — Su 8.11. klo 16 seurat — Ti 10.11. klo 13 tiistaikerho — Ke 11.11. klo 18.30 ompeluseurat kodeissa — To 12.11. klo 19 lähetysseurat, paikka ilm. myöh. — La 14.11. klo 18 iltakirkko Ahlaisten kko — Su 15.11. klo 16 seurat — Ke 18.11. klo 18.30 ompeluseurat — To 19.11. klo 19 torstaikerho

Kansan Raamattuseura To 5.11. klo 18 Voimavara, "Ajatusten ristitulessa", Pirjo Nieminen

Porin NTKY, Esivallank. 6: Aikuisten kerhot: Raamattu-keskustelupiiri joka toinen Ma 15, parittomat viikot ja Kultaisen iän kerho joka toinen Ma 13, parilliset viikot — Tyttöjen ja nuorten kerhot: Nuorten ja aikuisten lähetyspiiri perheissä tai Ntky:llä joka toinen Ma 18, Tyttöjen, nuorten ja äitien koti-ilta perheissä La 7.11. klo 17 ja Nuorten ja aikuisten keskustelupiiri joka kuukauden 1. Su 14.30 Liisank. 26 as 32— Valmistautumista laulutervehdyksiin Su 15.11. klo 14.30 ja laulutervehdys Porin Suomal. palvelukotiin Su 15.11., lähtö Ntky:ltä klo 15 — Yhdistyksen syyskokous Ke 18.11. klo 18

Kansanlähetys läh.koti, srk. keskus, 5.krs: Joka toinen Ma 17 Epin piiri, parilliset viikot — Ma 18.45 Startti –raamattupiiri, tutustutaan Raamattuun, rukoillaan, keskustellaan — To 18.30 Matalan kynnyksen majatalo –illat, opetusta ja keskustelua eri aiheista; 29.10. "Jeesuksen lähettiläät", Pentti Heinilä, 5.11. Hannu Laaksonen ja Sakari Kalliomaa, 12.11. "Kosto on suloinen", Markus Malmivaara ja Sakari Kalliomaa, 18.11. Arja Lehmijoki ja Sakari Kalliomaa – Lisäksi To 22.10. klo 18.30 Sinisten laulujen ja virsien toivelauluilta srk.keskus 2. krs, laulattajana Matti Hernesniemi, juonto Heikki Nummijärvi, tarjoilua — Su 11.10. klo 17 Hetki yhdessä Ruosniemen kirkko, Raimo Törmälehto ja kumpp., lapsille pyhäkoulu, tarjoilua

Seurakunnat siirtyivät matkapuhelinnumeroihin

Porin seurakuntien toimistoihin, työntekijöihin ja toimitiloihin saa yhteyden matkapuhelinnumeroista.

Puhelinvaihteen numero on ennallaan (02) 6238700.

Muun muassa seurakuntatoimistojen, keskusrekisterin, hautauspalveluiden ja hallintoviraston lankapuhelinnumerot ovat vaihtuneet matkapuhelinnumeroksi.

Jos työntekijällä on ollut sekä pöytäpuhelin että matkapuhelin, niin käyttöön jää pelkästään kännykkä.

Seurakuntatyössä mm. papeilla, kanttoreilla, diakonia- ja nuorisotyöntekijöillä jo pitkään olleet matkapuhelinnumerot säilyvät ennallaan.

Uudet puhelinnumerot löytyvät nettisivuston www.porievl.fi yhteystiedoista.

Juttu luistaa miestenpiirissä

Teljän miestenpiiri lukee parhaillaan Apostolien tekoja Uudesta testamentista.

Maija Salmijärvi

Teljän miestenpiiriläisiä ylärivissä Tero Koskinen, Raimo Aalto, Jarkko Willman, Timo Tamminen, Jussi Vasara, Esa Kuusinen ja Harri Saine. Alarivissä Risto Leiselä, Ilkka Ropo, Juhani Karumo, Mikko Salokari, Jouko Nieminen ja Kalle Sundell. Vakituisista kävijöistä kuvasta puuttuvat Tauno Viinamäki ja Ilkka Pietikäinen

Paljon Raamattua on jo ehdittu tutkiakin, sillä miestenpiirin alkamisesta tulee tänä syksynä 25 vuotta. Mukana on myös joukkoa, joka on ollut mukana alusta asti. Miestenpiiriläisiä luotsaa pastori Jarkko Willman, häntä ennen piiriä ohjasi pitkään rovasti Markku Sumiala.

Miestenpiiri on avoin kaikille kiinnostuneille. Se kokoontuu joka toinen keskiviikko Teljän kirkolla, seuraava kokoontuminen on 28. lokakuuta klo 18. Kokoontumiset ovat siis parillisilla viikoilla.

Jouluvaellus ja Ristin tie avaavat Suuren Kertomuksen

Kuningas tulee –jouluvaellukselle on jo uscana vuotena kutsuttu erikseen koululaisia ja yhteisesti kaikenikäisiä.

Jouluvaelluksen yleisönäytökset ovat kahtena lauantaina 21. ja 28. marraskuuta. Vaellukselle pääsee puolen tunnin välein klo 11 – 13.30. Yhteen ryhmään mahtuu 30 henkilöä, kierros Daavidin salista seimen äärelle kestää kolme varttia.

Tämän vuoden uutuus ovat esitykset eri kielillä. Esitys on ruotsiksi maanantaina 23.11. klo 12.30 ja englanniksi lauantaina 28.11. klo 13.

Keskiviikkona 25.11. on tulkkaus viittomakielelle klo 12.30 ja venäjäksi klo 13.30. Laulut ovat joka esityksessä suomeksi.

RISTINTIE 2010 PORI

Ristin tien avustajaksi ehtii vielä

Ristin tie –pääsiäisvaelluksen harjoitukset alkavat sunnuntaina 1.11. klo 13 Porin seurakuntakeskuksessa. Vapaachtoisten avustajien joukkoon ehtii vielä mukaan. Ensimmäisiin harjoituksiin voi tulla suoraan paikan päälle, ennakkoon ei tarvitse ilmoittautua.

Harjoituksia on kolmet ennen vuodenvaihdetta. Ristin tie kuljetaan pitkäperjantai-iltana 2010 eli 2. huhtikuuta klo 22. Ohjaajana on **Matti Mäntylä**. Järjestelyissä ovat Porin seurakuntien ohella mukana Porin teatteri ja Porin kaupunki. Porin ensimmäinen Ristin tie kuljettiin vuonna 2008, jolloin Raatihuoneenpuistoon kokoontui kymmeniätuhansia ihmisiä.

Lisätietoja projektikoordinaattori **Ulla Kuusisto**, p. 0400 309 769.

Kuulon ja näön asioita aistipäivässä

Kuulon ja näön apuvälineitä ja niksejä arkipäivään on esillä aistipäivän tilaisuuksissa maanantaina 9.11. Porin seurakuntakeskuksessa, Itäpuisto 14. Ohjelmassa on silmälääkärin luento, lisäksi seurakunta ja järjestöt esittelevät toimintaansa. Salissa induktiosilmukka ja kirjoitustulkkaus.

Aistipäivän avaus on klo 12. Sen jälkeen klo 12.10. ylilääkäri **Eero Aarnisalo** Satakunnan Keskussairaalasta pitää silmälääkärin luennon. Klo 13 –15 voi tutustua vapaasti aistipäivän näytteilyyn. Kuulon ja näön apuvälineitä sekä pienapuvälineitä voi kokeilla ja joitakin halutessaan myös hankkia saman tien. Aistipäivässä on mahdollisuus tarkistuttaa kuulonsa tai silmänpaineensa ja saada hartiahierontaa. Rottinkitöitä esitellään ja kuulolaitteen korvakappaleenkin voi puhdistuttaa.

Aistipäivään voi tulla pistäytymään myös vain lyhyeksi ajaksi. Päivä palvelee näkö- ja kuulovammaisia ja heidän avustajiaan, omaisia, ammattihenkilöstö ja kaikkia kiinnostuncita. Vapaa pääsy.

Järj. Porin seurakuntayhtymä, Näkövammaisten Keskusliitto, Kuurojen Palvelusäätiö, Suomen Kuurosokeat ry, Vapaaehtoistoiminnankeskus Liisa, Satakunnan Vanhustuki ry.

Lämmin kiitokseni

Länsi-Porin seurakunnalle ja Porin ev.lut. seurakuntayhtymälle - seurakuntalaisille, työtovereille, luottamushenkilöille - kolmen vuosikymmenen yhteistyöstä, tuesta, ystävyydestä, esirukouksista, muistamisista arjen ja juhlan keskellä.

Jumalan siunauksen toivotuksen virren 178 sanoin.

Antti Koivisto
eläkepappi

Marjaana Perttula

Harvalla papilla on oma kypärä työpaikallaan. Ydinpappi Sakari Leppäsellä on, vieläpä tarralla nimikoitu. Taustalla rakenteilla oleva reaktorirakennus Olkiluodossa.

Ydinpappi pitää esillä ydinsanomaa

Taivas on sininen ja lähes pilvetön. Tarra **Sakari Leppäsen** kypärässä kertoo, että pala taivasta on läsnä myös ydinvoimalatyömaalla. Tai ainakin pappi, jonka kanssa voi halutessaan keskustella uskonasioista. Niin kuin mies miehelle.

Olkiluodon rakennustyömaa Eurajoella on valtava: rakennustilavuudet vastaavat kymmentä Suomen eduskuntataloa. Työmaalla häärii neljä tuhatta miestä, jotka suurten nosturien varjossa näyttävät lähinnä muurahaisilta. Parhaillaan rakennetaan ydinreaktoria, jonka sisempi seinä on paineen kestävä ja ulompi seinä kestää ison lentokoneen törmäyksen.

Porilainen Sakari Leppänen on työskennellyt Olkiluodossa ydinpappina vuodesta 2006 lähtien ja pesti jatkuu näillä näkymin ainakin vuoden 2010 loppuun. Teollisuuden Voima on osoittanut papille työpisteen ja toivottanut miehen tervetulleeksi yhteisöön. Työmaapapin palkkauksesta vastaa kirkkohallitus 90 prosentilla ja Eurajoen seurakunta 10 prosentilla.

Läsnä ruokalassa

Istumme työmaaruokalassa, joka on Sakari Leppäselle tärkeä kohtaamispaikka. Hänellä on tapana istahtaa kenen tahansa pöytään ja kysellä kuulumisia. Uskonnollinen ja poliittinen propaganda ruokatauolla on kielletty, joten saarnaaminen on poissuljettu. Eikä väkisin tuputtaminen Sakarin toimintatapaan sopisikaan. Pappi osaa ruokapöydässä olla myös hiljaa, kun näkee, että toinen ei ole juttutuulella.

Usein "kevyt" jutustelu kuitenkin kääntyy luontevasti myös Sakarin työhön "Näin lähellä pappia en ole koskaan ollut, nythän kysynkin sinulta yhden asian..." Erikseen käytäviä sielunhoidollisia keskusteluja ydinpapille kertyy vuosittain parikymmentä.

Sakari huomaa, että parissa pöydässä otetaan "tupluureja" ruuan päätteeksi. Toinen mies nuokkuu istualtaan, toinen on simahtanut pää käsivarsien välissä pöydällä. Pappi ymmärtää fyysisen työn väsyttävyyden.

— Kun olin nuorena poikana Rosenlewin konepajassa kesätöissä, oikaisimme itsekin ruokatunnilla sementtilattialle. Laitoimme vain pahvit selän alle ja otimme pienet tirsat, muistelee Sakari Leppänen.

Ranskalaisjohdolta lupa hartauksiin

Vaikka ydinpappi on luterilaisen kirkon palkkaama, työ on ekumeenista 60 kansallisuuden ja kielten sekamelskan keskellä. Ydinpappi tiedottaa toiminnastaan ilmoitustaululla ja omilla verkkosivuillaan. Oman toiminnan lisäksi monisteesta löytyvät tiedot katolisista, puolankielisistä messuista Eurajoen kirkossa ja englanninkielisistä anglikaanimessuista Porissa.

— Kerran yksi etiopialainen tuli kysymään, missä mahtaa olla lähin ortodoksikirkko. Kyllä mies vähän säikähti, kun aloin puhua amharaa, kertoo Sakari Leppänen, entinen Etiopian-lähetti.

Nyt ilmoitustaululta löytyvät myös Porin ortodoksikirkon yhteystiedot.

Ydinpapin ohjelmaan on vakiintunut ekumeeninen joulu- ja pääsiäishartaus ruokasalin takahuoneessa. Ensin lupa tuli vain yhteen hartauteen, kun laitosyksikön toimittavan ranskalais-saksalaisen konsortion ranskalainen johto oudoksui papin läsnäoloa Olkiluodossa. Ranskassa ei tulisi kuuloonkaan, että pappi heiluisi työmaalla!

— Heille on pitänyt selittää, että ydinpapin toiminta lähtee työmiesten hengellisistä tarpeista, jotka tulee myös täyttää, Sakari Leppänen sanoo.

Ydinpapin merkitys on korostunut kriisitilanteissa yhden puolalaisen työmiehen kuoltua kalastusreissulla ja yhden englantilaisen kuoltua työmaalla. Sakari oli antamassa puolalaisille kriisiapua yhdessä katolisen Isä Peterin kanssa. Hän oli mukana myös menehtyneen englantilaisen muistotilaisuudessa Eurajoen kirkossa ja omaisen kanssa lyijyarkun matkaan saattamisessa ruumishuoneella.

— Nykyisin meillä on johdon lupa järjestää hartauksia aina kun haluamme, Sakari Leppänen kertoo.

Olkiluodossa toimii myös suomenkielinen yhteiskristillinen Olkiristi. Ryhmän tarkoitus on tukea osallistujien kristillistä uskoa työelämän keskellä ja vahvistaa kristittyjen yhteyttä yli organisaatio- ja yhtiörajojen.

Yhteistyössä ay-väen kanssa

Sakari Leppänen on alusta asti toiminut tiiviissä yhteistyössä ay-väen kanssa ja osallistunut viikoittain työsuojeluvaltuutettujen ja luottamusmiesten yhteisiin työmaakokouksiin.

— Olen tavallaan taivaallinen työsuojeluvaltuutettu, Leppänen luonnehtii naama virneessä.

Tehtäväjako on sellainen, että ayliike hoitaa työmaan sisäpuolisia asioita, Sakari vapaa-aikaan liittyviä ongelmia.

Ydinpappi vierailee säännöllisesti työmiesten parakkikämpissä ja tarttuu havaitsemiinsa ongelmiin, kuten vesivuotoon eräässä majapaikassa. Nähtyään että puolalaiset pitivät sunnuntaimessua parakkinsa ruokasalissa ydinpappi neuvotteli puolalaisille mahdollisuuden käyttää kirkkoa. Katolinen messu kokoaa joka toinen viikonloppu liki 500 puolalaista Isä Peterin johtamaan messuun Eurajoen kirkkoon!

— Minulla on majoituskyliin avoin pääsy, koska en tule poliisina enkä tarkastajana, vaan neutraalina olentona, Sakari Leppänen huomauttaa.

"Taivaallinen työsuojeluvaltuutettu" pitää tietysti esillä myös uskonasioita, tuputtamatta.

— Haluan omalla esimerkilläni antaa uskovista miehistä valoisan kuvan ja näyttää, että usko ei pilaa miestä, hän jatkaa.

Teksti ja kuva
Marjaana Perttula

© KIRKKO PORISSA